

VÍTEJTE V CHRÁNĚNÉ KRAJINNÉ OBLASTI BROUMOVSKO

LETNÍ.BROUMOVSKO

Informační noviny. Broumov, Police n. M., Teplice n. M., Meziměstí ■ LÉTO 2010

Vyhlídková místa Broumovska

Poznejte Broumovsko z výšky. Shlédněte krásy krajiny z vyhlídek Broumovska.

S tématem rozhlížení se po krajině z vyvýšeného místa jsou spojeny už samy počátky osídlení Broumovska. Samozřejmě pouze v romantickém podání pověsti. Podle ní měli němečtí kolonisté po namáhavé a strastiplné cestě vystoupat na místo, kde se dnes nachází asi nejznámější broumovská vyhlídka Hvězda. Oč nelogičtější, o to je to poeticky líbivější.

Jedině toto místo, které novodobý tvůrce pověsti znal coby nejvyhledávanější cíl výletníků a poutníků, mohlo v jeho očích poskytnout tu správnou kulisu pro obraz naskytnuvší se kolonistům i ve 13. století. Jedině odsud jim jejich nejmenovaný vůdce mohl v záři posledních odlesků zapadajícího slunce ukázat jejich zemi zaslíbenou, širokou kotlinu lemovanou horami, označenou večernicí na obloze. Slzy dojetí přitom byly nezbytnou rekvizitou.

Zkrátka pověst o praotci Čechovi v menším, broumovsko – německém podání. A ona broumovská kotlina skutečně může připomínat jakousi „kapesní“ variantu kotliny české: sevřena věncem hor, protékána říčkou Stěnavou (Vltava); s trojvěžatým Broumovem v přibližném svém středu (stověžatá Praha); rozdělena vnitřně na katastry 14 vesnic (14 krajů

ČR); s dominantním vrcholem Ruprechtického špičáku (položeným něco málo nad polovinou nadmořské výšky Sněžky). Konečně i integrální, ale přeci jen od centra odlehlejší a vymezitelnou část Meziměstí s okolím lze s trochou fantazie přirovnat k Brnu a Moravě. A zrovna tak, jako severozápadně od Prahy leží Říp, tak ve stejném směru i od Broumova táhne se zalesněný hřbet Ráje – křížovkáři by řekli: tedy rovněž kopec „na tři“. Tvarově je sice srovnat nelze, ale nejen z míst, kde Ráj prudce spadá ke korytu Stěnavy, poskytuje mnohý pěkný výhled do krajiny i z jejího středu. Však tu také kdysi stávala oblíbená nedělní - výletní hospoda a v dnešním bohužel již rovněž pouze torzu Laudonovy kaple nad Jetřichovem si lze představovat řípskou svatojiřskou rotundu.

Je ovšem víc než pravděpodobné –

v jistém souhlasu s pověstí –, že už od dob, kdy ještě liduprázdné Broumovsko připadlo do majetku českého krále, některý z jeho úředníkůz nedalekého kladského hradu čas od času území obhlížel a jistě za tím účelem vyhledával příhodná vyvýšená místa.

Od onoho 13. století, kdy padlo rozhodnutí ten pěkný kousek země osídlit, se pak do okolních kopců škrábou i všichni Broumováci a zhruba od století devatenáctého spolu s nimi i čím dál tím více přespolních turistů - obdivovatelů, aby obhlédli to pozeňnané dílo přírody, snoubící se s dílem člověka, dílo Boží. Málokomu je totiž dáno to, co nám, Broumovákům. Od sousedních regionů nás odděluje hranice, běžící z větší části přesně po vrcholcích onoho věnce kopců.

pokračování na straně 3

ZVEME VÁS

Za poklady Broumovska

Hudební festival v barokních kostelích Broumovska.

str. 5

Mezinárodní horolezecký filmový festival

Teplice nad Metují

Soutěžní přehlídka filmů o posledním prázdninovém víkendu.

str. 8

Polická „Kvíčerovská“ pouť již v srpnu

Výstavy obrazů, zvířectva, citrusů, jarmark, přehlídka historických vozidel, koncerty atd.

str. 26

TURISTICKÁ OBLAST
**KLADSKÉ
POMEZÍ**

www.kladskepomezi.cz

Touláme se krajinou

Rozhlédněte se a objevte z nadhledu náš region

Výchozími body Broumovských stěn jsou obce Pěkov – Hony, Hlavňov, Suchý Důl – Slavný nebo Machov. Dobře značené turistické trasy nabízejí i nenáročné výlety v Broumovské kotlině pro rodiny s dětmi i seniory. Stejně tak umožňují také celodenní přechody hřebenů Broumovských stěn s pozoruhodnými pískovcovými útvary nebo Javořích hor s klidnými listnatými lesy.

TURISTICKÁ TRASA Z BROUMOVA NA HVĚZDU

Trasa začíná u Informačního centra v Broumově a pokračuje (po zelené) silnici kolem rybníku Cígl do východní části obce Křinice. Na rozcestí směřuje vlevo a po několika metrech vpravo mezi domky. Dál vede polní cesta přímo k lesu a k osamělému hospodářskému objektu zvanému Jalovčinec. Tam pokračuje vlevo. Za mírného stoupání dorazíte k lesní silnici a vydáte se po ní vlevo. Na rozcestí pod Zaječí roklí pokračujete po žluté skrz soutěsku Zaječí rokle. V její horní části přejdete malý potůček a vystoupáte po cestě vzhůru ven z lesa k rozcestí. Zde půjdete vpravo po červené. Projdete kolem zajímavých skalních útvarů k rozcestí Nad Hájkovou roklí.

Dále cesta vede členitým terénem jihozápadními svahy stěn k rozsáhlé pasece uprostřed níž se nachází rozcestí, kde odbočíte vpravo po červené vzhůru svahem skalnatého hřebene a roklí až pod vrchol Supího hnízda. Zde můžete vylézt nahoru a kochat se pohledem do okolní krajiny. Trasa pokračuje po červené k vyústění Kovářovy rokle.

Odtud již vede široká cesta po rovině až k barokní kapli Panny Marie Sněžné a turistické chatě Hvězda.

TULÁKEM V JAVOŘÍCH HORÁCH

Od železniční zastávky v Ruprechticích vystoupáte po modré do obce, kterou projdete a dostanete se k lesu. Zde začíná náročný výstup na Ruprechtický Špičák. Dále půjdete přes hřebenové pásmo Javořích hor k Javorovému a Čertovu vrchu. Odtud cesta vede lesy dolů do osady Janovičky. Po žluté vystoupáte na Bobří vrch a okolo Dlouhého vrchu dojdete k modré, která vás zavede k Rožmitálu. Zde pokračujete kolem několika smírčích křížů u cesty až do Broumova.

Lucie Lesáková

TURISTICKÁ TRASA MACHOV – BLEDNE SKALY

Nová turistická trasa z Machova na vrchol stolové hory Bor – ke vstupu do skalního bludiště „Bledne Skaly“ na polském území, byla vyznačena v roce 2009. Jedná se o žluté značení, a to jak na českém území, tak i po území polského národního parku Stolové hory. Tato trasa umožňuje turistům dostat se nejkratší možnou cestou z Ma-

chova do vyhledávaného skalního labyrintu na polské straně stolové hory Bor. Vyznačuje se poměrně velkým převýšením, které činí při její délce 4 km téměř 400 metrů.

Ke stolové hoře Bor se váže pověst o Zkamenělé princezně. Na vrcholu Boru je možno vidět mezi mnoha různými skalními útvary zkamenělý zámek a postavu sedící dívky.

Podle pověsti byla ona dívka dcerou hraběte, majitele zámku. V kámen ji proměnil Krakonoš, protože odmítla vzít si ho za muže. Zámek ožívá každý rok na Velký pátek v čase pašijí a s ním procítá i princezna. Ve chvíli, kdy byla zakleta, šla právě košili a nyní udělá jeden jediný další steh. Až košili dokončí, nastane konec světa.

Trasa je vyznačena od rozcestníku turistických cest na náměstí městyse Machov. Vede několik set metrů po rovině a mírným stoupáním společně s modrou turistickou značkou směrem k české vyhlídce pod Borem, ale pak odbočuje doprava a turista musí zdolat první prudké stoupání okolo machovských vodojemů a skokanského můstku na louky pod Bukovinou. Z těchto luk jsou za pěkného počasí krásné výhledy na Krkonoše i Javoří hory lemující Broumovský výběžek. Po mír-

ném stoupání po loukách pod Bukovinou následuje rovinatá část trasy lesem směrem k Tkalcovskému stezníku, v jehož části znovu kopíruje modrou turistickou značku vedoucí od české vyhlídky pod Borem přes polské území do Machovských Končin a dále do polské obce Strouzný (Pstražna). Zhruba v polovině cesty po Tkalcovském stezníku žlutá trasa prudce zabočuje vpravo a svým nejprudším stoupáním dovede turisty až na polské území. V této části trasa kopíruje státní hranici s Polskem a ve své závěrečné části vede po kamenných schodech vytesaných do pískovcových skal hory Bor. Po zdolání schodů a několika metrech mírnějšího terénu se turista ocitne u pokladny a vchodu do skalního bludiště na polské straně Boru. V letní sezoně je možno zde zakoupit občerstvení či různé upomínkové předměty.

Zde se turista může rozhodnout, zda po zakoupení vstupenky navštíví zajímavý skalní labyrint a poté se vrátí stejnou trasou zpět do Machova, nebo bude pokračovat ve svém putování za dalšími zajímavostmi polských Stolových hor. Nabízí se jednak trasa směrem ke Karlowu, který je východiskem ke zdolání nejvyššího vrcholu Stolových hor Hejšoviny (Szczeliniec Wielki) s dalším skalním bludištěm na svém vrcholu. Další možností je cesta opačným směrem přes Bukovinu Klodzkou do obce Strouzný (Pstražna), kde se nachází zajímavý skanzen lidových staveb a restaurace vyhlášená smažením ryb. Odtud lze přejít státní hranici do Čech a pokračovat buď do Machova, nebo ke Žďárkám a Hronovu.

Jiří Krtička

PĚŠÍ VÝLET „OD HRADU K HRADU“

Trasa výletu Od hradu k hradu začíná na náměstí v Teplicích nad Metují, odkud vyrazíte po zelené turistické značce, po které půjdete necelých 1,5 km na rozcestí Nad Kamencem, odkud se dáte 2,5 km po modré ve směru na Jiráskovy skály. Prvním hradem, který navštívíte, je zřícenina hradu Skály. Hrad nechal vybudovat koncem 14. století Matěj Salava z Lípy, jehož syn odsud podnikal nájezdy do Slezska a Lužice, a proto byl spolu s dalšími hradů Slezany vykoupěn a roku 1447 zbořen. Jako jediný byl po čase obnoven, ale netrvalo dlouho a přestal být úplně obýván. Po bitvě na Bílé hoře se ve zpustlém hradním areálu tajně scházeli evangelíci v čele s česko-bratrským biskupem Matoušem Ulickým. Hrad byl vystavěn v části skalního města a skalní útvary se staly součástí jeho opevnění. To bylo navíc zesíleno kamennou zdí na severu, která tvořila předhradí hradu. Hrad byl také chráněn příkopem a zemní čtverhrannou baštou. Ze zděné stavby se zachovaly vysekané místnosti ve skalních blocích, schodiště a zaklenutá místnost s valenou klenbou. Od hradu Skály trasa pokračuje asi 3,5 km po žluté turistické značce přes obec Skály, pod Čapím vrchem až po rozcestí Pod Zvětralým vrchem, kde se napojíte na zelenou značku, kterou následujete něco přes kilometr až na Krápníkové rozcestí v Teplicích skalách. Odtud pokračujete 2,5 km po modré, přes Anenského údolí a Sibiř, kolem bývalé horolezecké chaty a Řeznické sekery až k odbočce s železnými schody, které vás zavedou na druhou zastávku – zříceninu hradu Sřmen. Hrad byl postaven na několika skalních blocích uprostřed hlu-

bokého pomezního lesa. Podstatná část hradu byla upravena ze skalního masivu, ale byly zde i dřevěné věže. Hrad byl založen kolem roku 1250 pány ze Skalce, kteří drželi také nedaleký hrad Adršpach. Svě jméno získal Střmen podle jejich erbu, na němž byl vyobrazen třmen. Hrad byl pravděpodobně zničen ještě za husitských válek nebo později Slezany v roce 1447. Dnes připomínají hrad Střmen jenom otesané skalní stěny, zářezy pro trámy a zbytky schodů.

Po zdolání všech schodů a shlédnutí ozcestí po žluté turistické značce. Odtud je to zhruba 3 km Vlčí roklí do Adršpachu, kde se napojíte na zelenou, po které půjdete

1,5 km částí turistického okruhu až ke vstupu a rozcestí turistických cest. Zde se napojíte na červenou, která vás po 1,5 km zavede pod Starozámecký vrch. Zde vás čeká poslední změna turistické barvy, z červené na žlutou a následný 800 metrový výšlap ke zřícenině hradu Adršpach.

Z něho se vám naskytne krásný výhled do blízkého i vzdáleného okolí, například na Adršpašské skály, Křížový vrch a za příznivého počasí i na Krkonoše. Vznik hradu se datuje mezi lety 1320 – 1330, kdy ho nechal vystavět Jan Lucemburský pro zajištění své pozice v pohraničí. V roce 1430 byl hrad obsazen husity a poté v roce 1447 vykoupen

Slezany a následně zbourán. Z roubených dřevěných stavení se zachovaly pouze dráže zasekané ve skalních blocích. Dále jsou zachovány části hradeb, obvodního zdíva obytných budov, štítové zdi apod. V terénu jsou také dobře patrné pozůstatky studny, podsklepených prostor a v prostoru před hradem zbytky dvojitého valu a příkopu.

Zde tento výlet končí. Pokud jste přijeli autem do Teplic nad Metují a zde své auto také nechali, můžete se zpět do Teplic dopravit vlakem nebo autobusem, které mají zastávky nedaleko náměstí a vstupu do skal a jezdí v pravidelných intervalech.

Klára Borůvková

Vyhlídková místa Broumovska lákají

dokončení ze strany 1

Stačí nám pak vylézt na kterýkoliv z nich, setřít krůpěj potu z čela, přehlédnout obzor a s tetelivým výrazem slastně zkonstatovat: od sud až támhle potud je to moje. Geograficky sevržené, jasně vymezené a přehledné Broumovsko je při pohledu z výšky snadný prostor k citové identifikaci. Potomci původních kolonistů ho nazývali „Ländchen“, zemička, což zní v češtině, která si jinak v zdvořilých libuje, trochu zvláštně. Vyjadřuje to však asi nej přesnější utěšitelnou podobu území a sílu k němu utvořeného vztahu.

Popisovat kamenný most a Dienzenhoferovu kapli ve tvaru hvězdy z vyhlídkovou terasou, bývalou hájovnu s hospodou se stylovým interiérem, zbudovanými na hraně závratně strmých skalních bloků v centrální části Broumovských stěn, nebo dále Supí koš, skalní rokle, průhled Kamennou bránou, či závěrečné vyhlídky z Koruny a Božanovského špičáku – to vše je marnost, neboť to se skutku musí vidět. A kdo přinejmenším na té Hvězdě nebyl, Broumovsko nepoznal. Pro turistu alespoň trochu vládnoucího silami je snad nutné jen podotknout, aby se nenechal lákat nabídkou

vyjet si automobilem až nahoru od Police. Romantičtější výstup z broumovské strany vrcholový zážitek neskonale umocní a tím lehce převáží vynaloženou námahu.

Jsou-li turisticky hojně navštěvované Stěny podmanivé už prvoplánově, pak oblok Javořích hor je jejich protějškem nejen co do geografické polohy a geologické stavby. Kdo hledá intimnější, pro vnímavé povahy však mnohdy i silnější prožitek z krajiny, ten si zde své najde. Pokud se nevydáte na kole, lze doporučit vyjet automobilem až do rekreační osady Janovičky těsně pod hřebem.

Zde se je možné v restauraci občerstvit při velmi pěkném výhledu a odtud pak případně podniknout necelých 10km dlouhou hřebenovou túru na rovněž poměrně hojně navštěvovaný Ruprechtický špičák s rozhlednou. Pro vyznavače pravé intimity lze však navrhnout následující: Zakupte si podrobnou mapu Broumovska pro základní seznámení se s územím a k následné občasně orientační kontrole vaší polohy v terénu a můžete se v broumovských kopcích vydat prakticky nazdařbůh. Značení turistických cest je v terénu velmi slušné, ale ani mimo ně se rozhodně nadlouho neztratíte. Broumovsko není až tak

velké, abyste se z lesních tišin záhy neocitli zpět v civilizaci s nějakou tou venkovskou hospůdkou první pomoci. Garantuji, že při pohybu zejména při úpatí a ve středních výškových partiích vás Javoří hory odmění až nečekanou krásou výhledů do údolí se scenériemi zvláště krajiny, nám fantasmům připomínající mýsty až mořský příboj. A hlavně ten klid je pravým „balzámem“ na duši.

Z vrcholů broumovských kopců je samozřejmě dobře vidět i k sousedům a řečeno s písní: „ani tam to není špatný“ (jako správný Broumovák samozřejmě nemohu vypustit z úst, že snad ještě lepší). Broumovskému charakteru je nejbližší krajina Kladsko s masivem Stolových hor a monumentálním hřbetem Hejšoviny (vyhlídka 919 m. n. m.), navazujících prakticky na Broumovské stěny. Policco se svým Borem a mýtickou Ostaší, stejně jako Teplicko a Adršpaško s četnými skalními vyhlídkami, či Stárkovsko s rozhledem na Vysokém kameni a Turovem vykazují pak ještě daleko větší členitost, rozmanitost a tedy i malebnost terénu. A Soví hory, táhnoucí se ve Slezsku paralelně s broumovskými Javořími horami, to je již pravá kopcovitá orgie. Ale pozor, nic se nestupňuje do nekonečna a jak

směřem dále do Slezska, tak i do českého vnitrozemí začíná poměrně náhle nastupovat rovina. Správný Broumovák nikdy nepochopí, jak na ní lze žít, když nejde nikam vylézt a těšit se pohledem, když není vidět odkud – pokud to je moje.

A jaké jsou broumovské vyhlídky v druhém smyslu toho slova? Jsem přesvědčen, že rovněž jen ty nejlepší. Jsme sice někdy označováni za region zaostávající, až zaostalý, ale až jednou nížinné (zejména velkoměstské) „dynamické“ třesnění přestoupí meze, pak opět nadejde chvíle nás podhoralů. A i kdyby se mezitím naplnil ten nejčernější scénář a Broumovsko opět zarostlo pralesem, vždy se najde někdo, kdo vyleze na kopec a ta zemička pod ním už mu znovu sama napoví, že uprostřed ní bude nejlepší založit městečko, kde kovář vyková pluh a sedláček s ním vyofe brázdu až po úpatí hor. Pak spolu opět vylezou na kopec a pokochají se tou krásou. My místní zkrátka víme, že „hic Broumovsko, hic salta!“, tedy „zde tvé Broumovsko, zde skákej!“ – ovšem byla-li se zde řeč o vyhlídkových místech, pak mě s tím rčením neberte prosím až tak za slovo.

Karel Franze

Hotel Javor naleznete několik málo kroků od vstupu do tajuplné oblasti pískovcových skal v Adršpachu.

Luxusně zařízené apartmány nabízejí nadstandardní ubytování pro skupiny i individuální hosty.

V klimatizované restauraci s kapacitou 120 míst a bezdrátovým připojením WiFi podáváme speciality z mezinárodní kuchyně a připravujeme také firemní večírky a školení, pro která je k dispozici plně vybavená konferenční místnost.

Dolní Adršpach 10, 549 57, tel: 491586187, recepce@hotel-adrspach.cz, www.hotel-adrspach.cz

Cykloturistika na Broumovsku

Při svých toulkách na kole si užijete krásných výhledů a přírodních scenérií

Cykloturistiku lze v našem regionu spojit s prohlídkou památek a přírody. V rozmanité krajině si přijdou na své vyznavači horských i trekkingových kol, přátelé méně náročných terénů i rodiny s dětmi. Na kole je možné navštívit i sousední Polsko.

Cyklistický okruh Stěny (53 km), KČT číslo 4000 (v terénu červené značení)

Cesta, vhodná pro horská nebo trekkingová kola, vede kolem cca 10 km dlouhého hřbetu Broumovských stěn v České republice a nejvyšší stolové hory Szczeliniec (Hejšovina) v Polsku. Trasa vede převážně po silnicích málo zatížených automobilovou dopravou, s četnými výhledkami. Své putování můžete začít v Křinicích u Ameriky a dále se vydat do Martínkovic a Božanova přes hraniční přechod do Radkova. V úseku Božanov – Radków je povrch místy šterkovitý a špatně sjízdný pro silniční kola. Z Radkova na Karlów začíná těžší část cesty. Čeká na Vás náročné devítikilometrové stoupání. Pozor při sjezdu z Karlowa ke státní hranici v Machovské Lhotě – silnice je místy rozbitá a slouží provozu lesního hospodářství. Protože je trasa vedena přes sousední Polsko, nezapomeňte na cestovní pas.

Náročnost: méně náročná trasa kromě náročnějšího stoupání v úseku Radków – Karlów

Zajímavosti na trase: Křinice – Křížová cesta a kaple. Martínkovice – Broumovské statky, barokní kamenný most přes řeku Stěnavu, hřbitov zajateckého tábora z 1. světové války a pohřebiště sovětských vojáků zajatých během 2. světové války. Božanov – barokní kostel sv. Máří Magdalény. Radków – renesanční radnice. Suchý Důl – chalupy podkrkonošského a slezského typu

Lucie Lesáková

Cyklistický okruh Vyhlídková cesta (27 km), KČT číslo 4001 (v terénu modré značení)

Vydejte se na „Vyhlídkovou cestu“, která částečně sdílí trasu a značení s cyklostezkou „Stěny“ (KČT číslo 4000, značená červeně). Cesta je vhodná pro horská nebo trekkingová kola. Vede částečně po asfaltových silnicích, částečně po lesních a polních cestách, které jsou díky písčitému charakteru špatně sjízdné na úzkých pneumatikách.

Nasednout na kola můžete v Polici nad Metují (výchozí bod u penzionu Adler na Bělské ulici) a odtud již směřovat vstříc Broumovským stěnám. Nejprve se vydejte po červené značce Stěny, po trase Suchý Důl – Hlavňov – Pasa (pozor cesta vede v úseku Pasa - Pod Pasy 2 km po frekventované silnici II. třídy) – Pod Pasy – Křinice (osada Amerika). Jako na dlani se odtud otevírá výhled na Broumovskou kotlinu s hraničními Javořími horami. Dále již pokračuje modře značená cesta „Vyhlídková“ (č. 4001), která vás dovede do Martínkovic. Následuje stoupání k rozcestí pod Velkou kupou a dále pod Božanovský Špičák. Zde je místo pro odpočinek s neopakovatelnými pohledy na polský Park narodowy Gór Stołowych s Hejšovinou, na Radkowský zalew a za ním zalesněný vrch Mnich či dolů na obec Božanov.

Zbývá vystoupat k Pánovu kříži, následuje příjemný sjezd do obce Slavný (630 m n. m.). Je to nejvýše položená obydlaná osada náhodského okresu. Za pěkného počasí nás zastaví výhledy na Krkonoše, bližší Jesťebí hory, Čapí vrch v Adršpašsko-teplických skalách a na stolovou horu Ostaš.

Zbývá již pouze sjezd do Suchého Dolu a výchozího bodu cesty – Police nad Metují.

Náročnost: střední, fyzicky náročnější je stoupání v úseku Martínkovice - Pánův kříž.

Zajímavosti na trase: Suchý Důl – chalupy podkrkonošského a slezského typu, křížová cesta a kaple. Křinice, Martínkovice – zděné Broumovské statky. Kaple svatého Huberta. Martínkovice – v dolní části obce (odbočka z trasy): barokní kamenný most přes řeku Stěnavu, hřbitov zajateckého tábora z 1. světové války, pohřebiště sovětských vojáků zajatých během 2. světové války, kostel sv. Jiří a Martina.

Helena Ištoková

RESTAURACE PENZION REGINA

Lidická 78, 550 01 Broumov VI,
Tel.: +420 604 401 710
e-mail: restauraceregina@seznam.cz

ZAJISTÍME A USPOŘÁDÁME PRO VÁS:

Ubytování ve 2 až 5-ti lůžkových pokojích s vlastním sociálním zařízením

- Svatební hostiny
- Rauty
- Zvýhodněné denní menu
- Kapacita 95 míst k sezení
- Velký výběr hotových a minutkových jídel

PŘEHLED DALŠÍCH CYKLOTRAS V REGIONU

Cyklotrasa KČT č. 4003

Pánova cesta – 5 km

Broumov – Křínice – Hlavňov

(zelené značení: velmi náročná trasa – pouze pro horská kola)

Cyklotrasa KČT č. 4004

Kamenná cesta – 6 km

Božanov – Pod Velkou kupou – „Vodní zámky“ – Zelovka

(zelené značení: velmi náročná trasa – pouze pro horská kola)

Cyklotrasa č. 4020

Okruh CHKO Broumovsko

a NP Stolové hory – 126 km

TRASA A:

Polanica Zdrój – Szczzytna – Słozów – Goločów – Kudowa Zdrój – hraniční přechod Malá Černná – Velké Poříčí – Hronov – Velký Dřevíč – Bystře – Vernéřovice, křižovatka – Horní Adršpach – Dolní Adršpach

TRASA B:

Adršpach, parkoviště – Zdoňov – hraniční přechod Łączna – Mieroszów – Golińsk – hraniční přechod Starostin – Meziměstí – Ruprechtice – Hynčice – Heřmánkovice – Velká Ves (křižovatka v Broumově) – Otovice – hraniční přechod Tlumaczów – Gajów – Radków – Wambierzyce – Chociszów – Polanica Zdrój

TRASA C:

Meziměstí – Hynčice – Broumov, Velká Ves – Otovice (hraniční přechod) – Tlumaczów – Gajów – Radków – Wambierzyce – Polanica Zdrój – Szczzytna – Słozów – Goločów – Kudowa Zdrój – Czeremna (hraniční přechod) – Malá Černná – Velké Poříčí – Hronov – Rokytín – Stárv – Janovice – Adršpach – Zdoňov (hraniční přechod) – Mieroszów – Golińsk (hraniční přechod) – Starostin – Meziměstí (značení v terénu pouze na české straně, na polské je třeba orientovat se ve vlastních cykloturistických mapách (jen místy značeno tabulkami s modrými pruhy a logem kola) Náročnost: méně náročná trasa vhodná pro všechny typy kol

Cyklotrasa KČT č. 4002

Javoří hory – 35 km

Hynčice, pstruží líheň – Uhlířské údolí – Slatina – Heřmánkovice – Janovičky – lesní

cesty po Javořích horách – Šonov – Otovice

– Božanov – Machovský kříž – Řešínský – Machovská Lhota

(modré značení: trasa vhodná horská nebo trekkingová kola)

Cyklotrasa KČT č. 4150

Bělská – 4 km

(zelené značení: vhodné pro MTB, trekkingová kola – méně náročná trasa)

Cyklotrasa KČT č. 4151

Vambeřická cesta – 4 km

(bílé značení: vhodné pro MTB, trekkingová kola – méně náročná trasa)

Rallye Sudety

123 km – závodní trať pro MTB

(v terénu značena modrou šipkou ve žlutém poli – velmi náročná trasa)

Cyklotrasa Okolo Broumovských stěn 25 km

Police nad Metují – Suchý Důl – Hlavňov – Honské sedlo – Nad křižovatkou, rozcestí – Kaple P. Marie Hvězdy Jitřní – Křínice, Amerika – Křínice – Broumov, Na Křínici – Martínkovice – Božanov – Božanov, hraniční přechod

(trasa vhodná pro trekkingová, MTB kola – středně náročná trasa)

Cyklotrasa Vyhlídková trasa Broumovskými stěnami – 16 km

Křínice, Amerika rozcestí – Po Velkou kupou – Pod Božanovským špičkem – Pánův Kříž – Pelovka – Slavný – Suchý Důl (trasa vhodná pro trekkingová, MTB kola – středně náročná trasa)

Cyklotrasa Dolní Adršpach – Mieroszów – Meziměstí – Broumov – 25, 5 km

Dolní Adršpach, křižovatka – Zdoňov, hraniční přechod – Mieroszów – Starostin, hraniční přechod – Meziměstí – Ruprechtice, kostel – Hynčice – Heřmánkovice, dolní konec – Broumov, Olivětín – Broumov

(trasa vhodná pro silniční, trekkingová, horská kola – středně náročná trasa)

Cyklotrasa Broumov – Tlumaczów – Radków – Wambierzyce – 19, 5 km

(trasa vhodná pro silniční, trekkingová, horská kola – středně náročná trasa)

Lucie Lesáková

S vozíkem na cestách za vyhlídkami

Toulky pro vozíčkáře a rodiny s dětmi

Také lidé se sníženou pohyblivostí mohou poznávat mystickou krajinu Broumovska. Díky práci Jany Gürtlerové, absolventky Vyšší sociálně pedagogické a teologické školy Jabok vzniklo několik návrhů cest, které jsou vhodné pro pohyb na invalidním vozíku. Vydejte se s námi po cestách, ze kterých si můžete vychutnat řadu krásných výhledů.

Slavný - Pánův kříž a zpět

Délka: 6,4 km

Nástup i ukončení: Parkoviště Slavný Z parkoviště vyrazíte nahoru k lesu po červené turistické značce a té se budete držet až k Pánovu kříži. Za jasného počasí vidíte na obzoru Sněžku a jiné vrcholky Krkonoš. Cesta je tvořena starším asfaltem a občas je narušena větším šterkovým polem. Po vjezdu do lesa se povrch cesty zlepšuje. V závěru je prudší stoupání. Altánek u Pánova kříže je s menším schodem.

Suchý Důl

(odbočka k Benešově Lípě)

Kravín – Barešův kříž – Suchý důl

Délka: 6 km

Nástup i ukončení: Suchý Důl parkoviště u obecního úřadu

Poznámka: Trasa se dá absolvovat i v opačném směru

První část trasy vede po asfaltové silnici, která po jednom kilometru uhybá do leva do kopce. Stoupání končí rovinkou u lesa, kde se můžete dát doleva k Barešově Lípě. Pokud pokračujete dál po trase, dostanete se po odbočení vlevo mírným stoupáním ke Kravínu. Kolem kravína je povrch panelový.

Dále se cesta, tvořená starším asfaltem, narovná a skýtá pěkné pohledy na Broumovské stěny. Těsně před Barešovým křížem je prudší klesání (nový asfalt), končí novým povrchem (šterk). Od kříže je klesání po dobrém asfaltu až do Suchého Dolu. Povrch cesty těsně před vsí bývá občas znečištěn dobytčím.

Varianta 1:

Odbočka k Barešově Lípě je necelých 500 metrů a před Barešovou lípou je povrch dlážděný kameny (10m).

Varianta 2:

Z parkoviště se vydáte směr Slavný a v levotočivé zatáčce zahnete doprava mírně z kopce. Po druhém břehu zpět na náves, kde je povrch cesty tvořen horším asfaltem se šterkem.

Další návrhy cest a potřebné informace pro vozíčkáře naleznete zájemci také na stránkách svazu paraplegiků www.svozikemnacestach.cz, nebo na letáku dostupném na informačních centrech regionu.

zdroj foto: www.parentproject.cz

UBYTOVÁNÍ NA CHATĚ V CHRÁNĚNÉ KRAJINNÉ OBLASTI BROUMOVSKA

Milan Kovář

Tel.: +420 491 453 191

Mobil: +420 739 449 087

Pište / volejte

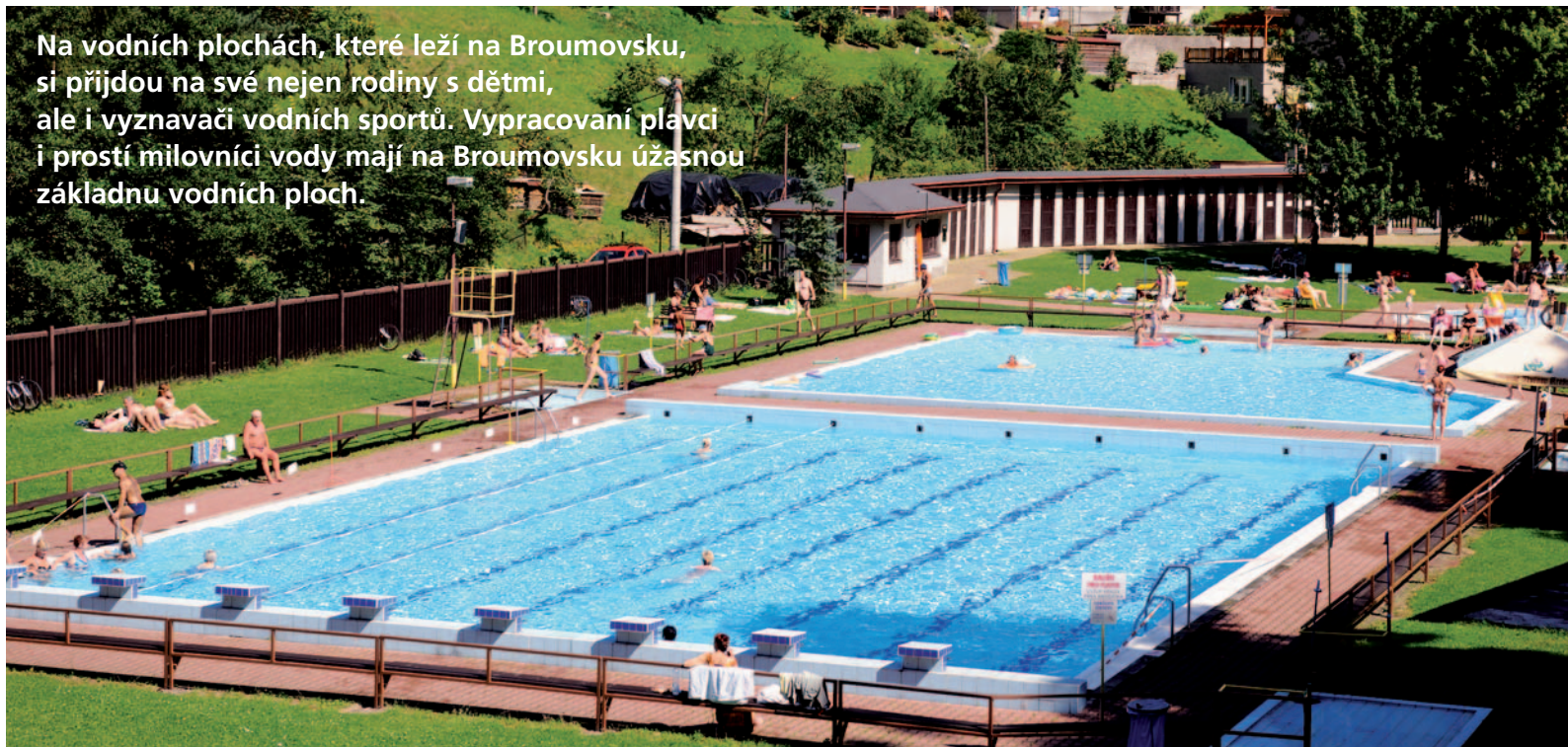
e-mail: baloun.milan@tiscali.cz

www.chata-dedov.ic.cz

Možnosti koupání na Broumovsku

Letní prosluněné dny jsou ideální pro trávení u vody

Na vodních plochách, které leží na Broumovsku, si přijdou na své nejen rodiny s dětmi, ale i vyznavači vodních sportů. Vypracovaní plavci i prostí milovníci vody mají na Broumovsku úžasnou základnu vodních ploch.

Teplice nad Metují přírodní koupaliště

- 50x25m bazén s hloubkou až 2,8m
- skokanský můstek s 1,5m stupněm a 3m prknem
- dětské kolotoče a houpačky, stolní tenis, ruské kuželky, líný tenis, hřiště na nohejbal a volejbal

Červený Kostelec rybník Špinka a Brodský

- v okolí rybníků možnost ubytování, stanování
- občerstvení

Kudowa Zdrój aquapark Wodny Świat

- plavecký bazén 25m
- rekreační bazén s gejzíry a umělou řekou
- tobogán dlouhý 92m

Náchod

Jiráskovo koupaliště

- bazén 50x25 m s masážními tryskami, chrlič vody a čtyřdráhovou skluzavkou
- dětský bazén s dětskou skluzavkou
- brouzdaliště pro nejmenší s vodním hříbem
- občerstvení v areálu koupaliště

Nowa Ruda aquacentrum

- plavecký bazén 25 m
- rekreační bazén s atrakcemi: vodní biče, gejzíry, masáže, 60 m skluzavka

Meziměstí

- koupaliště **nově zrekonstruováno**
- momentálně v rekonstrukci, dokončení rekonstrukce 10.6.2010

- plavecký bazén 25 m, rekreační bazén s tobogánem (60 m), dětský bazén
- v areálu víceúčelové sportoviště, minigolf, tenisové kurty, dětský koutek

Police nad Metují koupaliště

- 25m bazén pro plavce
- bazén pro neplavce, brouzdaliště
- občerstvení, stolní tenis, kuželky, aqua-zorbing

Česká Skalice vodní nádrž Rozkoš

- přírodní koupaliště je ohraničeno plovoucím molem a bójkami
- brouzdaliště napuštěno pitnou vodou
- tobogán – výška 15m, délka 115m
- půjčovna lodí, motorových lodí, šlapadel a surfů

red

Salón
Dennipe-h

Helena Šuková

tel: 728 697 766 www.dennipe-h.cz

Třída osvobození 74 Broumov 550 01

Relaxační, detoxikační a preventivní masáže.

Polická plovárna v proměnách času

Aneb kde se koupali naši předkové a kam se dodnes vracíme i my

Již od roku 1925 se léto co léto (až na malé i větší přestávky) opéká řada místních i přesporních milovníků vody na slunci na někdejších březích bývalého rybníka ve Velké Ledhují – na koupališti v Polici nad Metují.

Ke vzniku prvního polického koupaliště se ale musíme vrátit až do doby po první světové válce, do roku 1924. Několik místních občanů společně se Sportovním klubem navrhli polické obci zřídit z rybníka ve Velké Ledhují koupaliště, které městu v té době již citelně chybělo. Ledhujský rybník byl původně v majetku benediktinského velkostatku, byl však na základě zákona č. 215 o pozemkové reformě z roku 1919 konfiskován a připadl polické obci. Návrh „Spolku pro postavení plovárny“ přišel skutečně dost opožděně, plovárny byly v té době již běžné, zejména Praha jich měla několik již před I. světovou válkou. Praha se v tomto směru mohla chlubit i prvenstvím, protože první plovárna (vojenská, na Vltavě) v celém Rakousku–Uhersku byla od roku 1809 (!) právě tam.

Zrod polické plovárny však narazil hned v počátku na nečekanou překážku. Občané obce Ledhuj, kteří byli od roku 1922 ve svazku s městem Policí, proti tomuto návrhu podali protest, když namítli, že jsou pro nedostatek pitné vody nuceni používat i vodu z tohoto rybníka (zejména pro svůj dobytek), a dříve než by byla stavba plovárny povolena, musí se otázka dostatečného množství pitné vody vyřešit. Stížnost se zřejmě vyřešit podařilo, protože již roku 1925 plovárna ve Velké Ledhují vznikla. Ze začátku to však nebyla žádná velká sláva – rybník (vlastně to byly rybníky dva, oddělené úzkou hrází) byl pouze vyčištěn od bahna a od porostů na březích a oplocen, zároveň byly postaveny prosté dřevěné kabiny na převlékání. Hlavní úloha tohoto rybníka, zdroj ledu pro ledhujský pivovar byl i nadále zachován.

Roku 1934 vznikl při místní Tělovýchovné jednotě Sokol „Plavecký klub“, který soustřeďoval zejména plavce – závodníky a který na polické plovárně později uspořádal řadu plaveckých závodů.

Právě díky „Plaveckému klubu“ se pokračovalo v dalších zdokonalováních bazénu. Jeho nákladem byly vybetonovány tři stěny bazénu. Koupaliště bylo dále oploceno drátěným plotem, dno prohloubeno kvůli skokům a instalována kovová konstrukce s dvěma skákacími prkny. Celá akce byla dokončena roku 1935, kdy v rámci tzv. „produktivní péče o nezaměstnané“ byla dokončena celá betonáž dna. Připomeňme ještě, že roku 1937 byl nákladem „Plaveckého klubu“ postaven také restaurační pavilon.

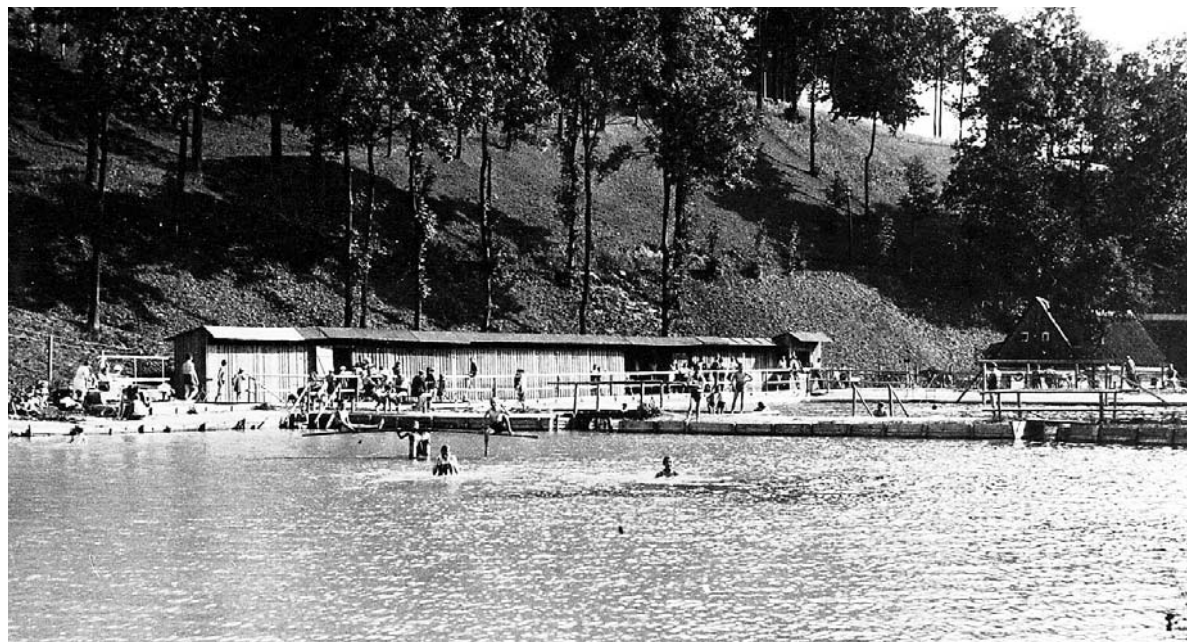
Válečná léta dočasně utlumila všechny sportovní aktivity a tak nový rozvoj plaveckého sportu nastal až po osvobození. První plavecké závody se v Polici nad Metují konaly jako přebory Jiráskovy sokolské župy v roce 1948, kdy se vedle

zkušených místních matadorů Havlíčka, Čejky atd. objevili mladí závodníci.

V průběhu roku, po bolševickém Vítězném „úmoru“ a po XI. všesokolském sletu v Praze, který tehdy vyzněl jako velká protivládní, antikomunistická demonstrace byl Sokol rozpuštěn. Tím ovšem skončila i činnost polického Plaveckého klubu. Plovárna se potom dostala pod správu Tělovýchovné jednoty Spartak, resp. jeho plaveckého oddílu. Koupaliště bylo pro veřejnost otevřeno do roku 1985, protože se nedostávaly peníze na důležité rekonstrukce a bazén byl nakonec propůjčen místní základní organizaci Českého rybářského svazu k chovu ryb. Poličtí občané museli vzít za vděk rybníkem v Hlavňově – tedy vlastně návrat před rok 1925...

Musel přijít až čerstvý vítr po změně politického klimatu v roce 1989. Nové vedení města se počalo intenzivně zabývat mj. i obnovou polického koupaliště. Hned v březnu roku 1990 se usnesla rada MěstNV zahájit příštího roku rekonstrukci plovárny. Po nezbytných úpravách bazénu byla 12. června roku 1991 polická plovárna opět slavnostně otevřena, několik otužilců okusilo za vyhrávání machovské dechovky i teplotu vody. V průběhu dalších let však bylo víc než zřejmé, že polická plovárna ve stavu v jakém je (i po opravách) má svá nejlepší léta již za sebou. Došlo tedy k dalším opravám, a v současné podobě plně slouží zájemcům o plavání od roku 1995. Záhy se stala oblíbenou v širokém okolí, o čemž svědčí i fakt, že dne 29. června 1997 byla navštívena 958 platícími osobami, dne 21. července 1998 za panujícího letního horka dokonce 1.556 milovníků vody.

Miroslav Pichl

Letní pozvánka do Adršpachu

Největším lákadlem pro návštěvníky je turistický okruh dlouhý cca 4 km, jehož součástí jsou dva vodopády (malý a velký) a plavba pramicí po skalním jezírku.

V letní sezóně zatím fungují dva vstupy do skal. Pokladna číslo 1 a pokladna číslo 2, která je přímo u turistického informačního centra Adršpach. Hned za vstupní branou se rozprostírá krásné jezírko s blankytně modrou vodou a ostrůvkem uprostřed. Kdysi to býval pískovcový lom, dnes je to součást Národní přírodní rezervace Adršpašsko - Teplické skály. V měsíci červenci a srpnu a hlavně při dobrém počasí je možné vypůjčit si loďku a obdivovat krásu zdejší přírody z vodní hladiny.

Pokud chcete v Adršpachu strávit delší čas a projít i jiné turistické trasy, je možné navštívit zříceninu skalního hradu Adršpach, který stojí na tzv. Starozámeckém vrchu a ze kterého je krásný výhled do okolí. Pokud se vydaří počasí, jsou vidět i vzdálené vrcholky Krkonoš.

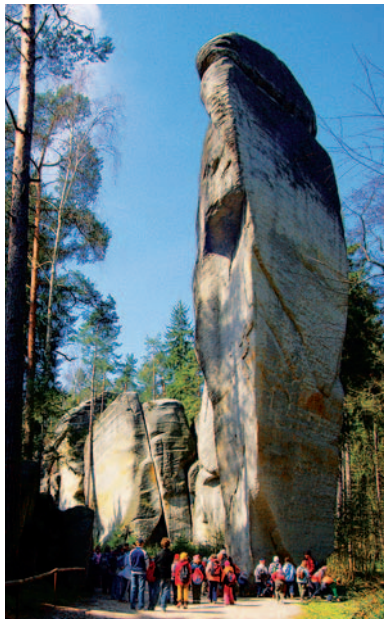
Od hlavního parkoviště v Adršpachu vede žlutá značka, po které se dostanete na další vyhlídkové místo, kterým je Křížový vrch. Křížovou cestou, která je lemována litinovými reliéfy zasazenými ve skalách se dostanete na další místo ve výšce 667 metrů nad mořem.

Křížový vrch se vypíná přesně proti Adršpašským skalám, takže je odtud máte jako na dlani.

Na vrcholku se tyčí železný kříž z roku 1857. Tady ale cesta zdaleka nekončí. Po turisticky značené trase můžete dále pokračovat směrem na Zdoňov a při troše štěstí narazíte na místo, kterému se říká Zbořeňák. Kdysi zde býval poutní kostel, který před mnoha sty let vyhořel.

Na trase je i nově zrekonstruovaná kaplička.

Jedním ze zajímavých míst v Dolním Adršpachu je také renezanční zámek, který byl postavený v letech 1577 - 1580 na místě starší tvrze z 15. století. Několikrát byl

obnovován a jeho dnešní podoba je z roku 1825. V letech 1828 - 1945 patřil baronům Nádherným z Borutína, kteří se významnou měrou zasloužili o rozvoj obce. Zámek je v současné době veřejnosti nepřístupný.

Adršpašské skály jsou přístupné i v zimě. Pod sněhem tato oblast získává zvláštní kouzlo. Procházka v tomto období se může stát neuvěřitelným a někdy i trochu dobrodružným zážitkem.

Beáta Merclová

Je naší povinností upozornit návštěvníky, že v době od 1. 5. do 3. 5. může dojít ke zvýšení návštěvnosti a následně i problémům s parkováním. Pokud se kapacita parkoviště naplní, není další možnost zaparkovat automobil v obci.

CO DĚLAT, KDYŽ VENKU PRŠÍ?

Kam se schovat před letní bouřkou?

Turistický region Broumovska nenabízí jenom spoustu přírodních zajímavostí, ale také spoustu kulturních památek, muzeí, které turisti mohou navštívit i za nepříznivého počasí.

Broumovský klášter

Během prohlídkového okruhu uvidíte unikátní klášterní knihovnu nebo kopii tzv. Turínské plátna. Otevřeno od dubna do října denně mimo pondělí. V červenci a srpnu je klášter otevřen i v pondělí.

Muzeum Broumovska

V muzeu se seznámíte s uměleckými soubory gotiky, renesance a baroka, s ukázkami zbraní či broumovských krojem.

Otevřeno od května do září 8 - 12, 13 - 17. Denně mimo pondělí.

- červen - září denně mimo pondělí od 9:00 - 12:00 a 13:00 - 16:30

Muzeum stavebnice MERKUR

(u autobusového nádraží v Polci nad Metují)

Chcete se dozvědět víc o stavebnicích a plechových vláčcích MERKUR? Chcete vidět největší stavbu z MERKURU? Navštivte Muzeum stavebnice MERKUR!

Otevřeno denně mimo pondělí od 9 - 12 a 13 - 17.

Muzeum města Police nad Metují

(areál kláštera)

Tradičně pojatá expozice zachycuje dějiny města Police nad Metují a okolí.

Otevřeno:

- květen pá - ne od 9:00 - 12:00 a 13:00 - 16:30

Skatepark a horolezecká stěna Broumov

Vyznavači tohoto sportu si mohou své dovednosti vyzkoušet ve skateparku.

Otevřeno:

- po - st, pá. so 15:00 - 19:00
- so dopoledne, ne na mobilu (ve dnech, kdy není pravidelný provoz, tj. „na mobilu“ je možné se den předem objednat)

Věba

Tradiční český výrobce bavlněných žakárských tkanin

Navštivte naši firemní prodejnu!

Široký výběr luxusního damaškového ložního a stolního prádla, froté ručníků, osušek a županů a dalšího sortimentu nejen pro Vaši domácnost...

Přadlácká 89, 550 17 Broumov, Tel.: 491 502 281

Otevřeno: Po-Pá 8:00–17:00, So 8:00–11:00

FACTORY OUTLET

Zvýhodněný prodej - mimořádné ceny!

Nabízíme kvalitní damaškové ložní a stolní prádlo, froté ručníky, osušky a župany, prostěradla, kapesníky, kuchyňské náčiní Tescoma a další sortiment ...

Vstup do areálu závodu Věba (přes vrátnici)

Otevřeno: Po-Pá 8:00–12:00, 13:00–16:00

Národní přírodní rezervace Broumovské stěny

Od loňského roku má rezervace 2 nová zvláště chráněná maloplošná území

Žádný z návštěvníků Broumovska nemůže přehlédnout hřbet Broumovských stěn. Z vnitrozemí se jeví jako lákavý obzor, za který by chtěl pohlédnout. Když tak třeba u kaple Hvězda učiní, otevře se mu neopakovatelný pohled na „Broumovskou zemičku“. Jejich prostor je rezervací již od roku 1956. Od 1. 10. 2009 jsou zde nově vyhlášena dvě maloplošná zvláště chráněná území.

Pozvolný svah klesající do Polické kotliny je novou Národní přírodní památkou (NPP) Polické stěny s rozlohou 687 ha. V ní jsou chráněna zejména rozsáhlá pískovcová skalní města s mnoha skalními hříby a okny.

Oblast od hřebene spadající k Broumovu je 559 ha velká Národní přírodní rezervace (NPR) Broumovské stěny.

Na prudkých, stinných svazích Broumovských stěn můžeme vdechovat vůni květnatých i acidofilních pralesovitých bučin. Z nich místy vystupují skalní stěny – často vlhké, stinné, porostlé mnoha druhy mechorostů a lišejníků.

Podrost lesa prozrazuje, která z přírodních hornin dala základ lesním půdám. Na křídovém pískovci, tvořeném hlavně zrnky křemene spojenými křemítkem tmelem, je

podrostem lesa hebká tráva metlička křivoloká, kaprad' ostékatá a porosty brusnic. Na horninách minerálně bohatších zdobí les pitulník horský, bažanka vytrvalá, mařinka vonná nebo jedovaté vraní oko čtyřlíst.

Staré bučiny a vlhká balvaniště v národní přírodní rezervaci jsou domovem mnoha plachých živočichů. Ochranný režim rezervace omezující horolezectví a vstup veřejnosti mimo značené cesty chrání hnízdící ptáky. I kriticky ohrožený sokol stěhovavý je velmi citlivý na vyrušení v době hnízdění.

Také díky stále většímu pochopení návštěvníků a horolezců se stává Broumovsko územím, kam se po více než třiceti letech sokol navrátil. Broumovské stěny jsou jeho ideálním útočištěm. V posledních letech vyvádí pravidelně mláďata na hnízdech umístěných

na okrajových skalách těsně pod hřebenem.

Balvaniště a skály rozeseté mezi mohutnými buky jsou hnízdištěm naší největší sovy – výra velkého. Výr umístění svojí hnízdní jamky kvůli parazitům každý rok mění a na hnízdištích zanechává stopy po svém hodování – vývržky kostí drobné zvěře, ježčí kůže, zobáky ptáků.

Pro ochranu sokola stěhovavého a výra velkého byla v roce 2005 vyhlášena Pračí oblast Broumovsko, která je součástí evropské sítě chráněných území Natura 2000. Kromě Broumovských a Polických stěn zahrnuje všechna významná pískovcová území na Broumovsku, která jsou hnízdišti těchto ptáků.

Broumovské stěny jsou ale životním prostorem pro řadu dalších ptáčích druhů. Ve zdejších lesích je možné zaslechnout tiché

hvizdání nejdrobnější sovičky naší přírody – kulíška nejmenšího. Kulíšek hnízdí stejně jako další vzácná sova, sýc rousný výhradně v dutinách starých stromů. Tichý pozorovatel může zahlédnout v korunách také datla černého, žlunu zelenou nebo některého ze strakapoudů. Velmi výrazně na sebe upozorňuje hlasitým voláním „Rro, rro“ krkavec velký. Jen několikrát byl v neklidnějších částech rezervace pozorován velmi vzácný jeřábek lesní. Broumovské stěny spolu s rozsáhlými lesy sousedního polského Národního parku Stolových hor mají předpoklady stát se jeho trvalým domovem.

Hřeben Broumovských stěn je rozvodím Severního a Baltského moře a výrazným klimatickým předělem mezi Polickou pávní a Broumovskou kotlinou. Podnebí na Policku je vlhčí, s mírnější zimou. Broumovská kotlina je mrazivější, srážek je ale méně. Na hřebeni Broumovských stěn se často rozpadají nízká oblaka. Tak vznikají husté mlhy nebo silné vrstvy jinovatek a námraz. V takových podmínkách je zřetelně vidět, že přírodě blízký a druhově pestrý les je odolnější.

Společným úkolem ochránců přírody, lesníků a myslivců je proto péče o zmlazení přírodě blízkého lesa a udržení stavů zvěře na úrovni, která umožňuje obnovu a růst mladých buků, smrků, jeřábů, jedlí a dalších stromů vytvářejících pestrý pokrov jedinečného skalnatého hřebetu Broumovských stěn.

Stěny jsou atraktivním cílem turistů a milovníků přírody. Po strmém výstupu nabízejí opojnou zárať z výhledů do Broumovské zemičky. Na rozcestích frekventovaných tras pro pěší i cyklisty jsou vybudovány přístřešky, které poskytují úkryt před nepříznivým počasím a informace o průběhu tras, o přírodě, krajině a lidech v ní na tabulích naučných stezek.

Lidé si odjakživa zkracovali cestu z Police do Broumova přes Stěny. Handlíři hnali zvířata po Dobytčí stezce, přes Hvězdu chodil z Hronova do broumovského gymnázia Alois Jirásek. Cesty poutníků do polských Vambez, zvaných také „Slezský Jeruzalém“, připomínají názvy rozcestí Machovský a Pánův kříž. Vypravte se s námi na některé z těchto dávných stezek.

Petr Köppl

Restaurace VYHLÍDKA Janovičky

Zveme Vás na příjemné posezení do Restaurace Vyhlídka Janovičky u Broumova s možností ubytování.

Z venkovní terasy je jedinečný pohled na Broumovskou kotlinu, Broumovské stěny a Krkonoše.

Osvěží Vás lahodné nápoje a zasytí česká kuchyně.

Tel.: +420 736 633 447 - <http://chatavyhlidka.sweb.cz>

Přírodní památka Pískovcové sloupky

Vyhlášená v roce 2008 v Chráněné krajinné oblasti Broumovsko

Krajina kolem nás je kronikou, do které se otiskla historie Země. Její pestře ilustrovanou stránkou je Broumovsko, známé zejména svými dechberoucími skalními městy. Ale kronika Země není psána jen velkým písmem monumentálních věží. Pojďte s námi přečíst příběh malého skalního odkryvu na kraji vesnice.

V dávných dobách druhohor se i na našem území rozlévalo moře. Do něj ústily řeky, které s sebou přinášely různý materiál. Ten se postupně ve vrstvách usazoval na mořském dně.

Jednou z takto vzniklých vrstev byla šedá, jemně písčitá opuka, (spongilitický slínavec), která dnes tvoří skálu odkrytou na lokalitě v České Metuji.

Erozní působení vody umocňoval mráz a prorůstající kořeny stromů. Do nových puklin postupně zatékala voda a vymývala jemná zrnka.

Důkazem toho, že hornina, kterou dnes pozorujeme, byla kdysi dávno nepevným dnem moře jsou tzv. fukoidy, stopy chodbičkovitého tvaru, které zde zanechali drobní živočišové prolézající kdysi měkkým sedimentem. Někdy se tyto chodbičky kříží a většinou jsou vyplněny tmavší horninou.

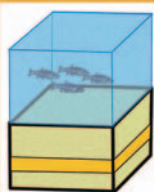
Na území CHKO Broumovsko můžeme najít i další lokality s podobným úkazem, být na nich příroda „nesochala“ tak precizně – budoucí „sloupky, kuželky či hodiny“ se teprve rodí. (např. u cesty z Police na Hlavňov nebo k Bezděkovu).

Jen některé stromy ukotví své kmeny ve strmém a kamenitém svahu tak pevně, aby odolaly i uvolňující se sutí.

I proto, že je ve strmé stráni obtížná těžba dřeva, pamatují mnohé buky, lípy, kleny a jasanů v lese nad Pískovcovými sloupkami celé dvacáté století. Pod nimi rostou byliny, kterým svědčí živná a vápnitá půda. Začátkem léta tu rozkvétá krásná a chráněná lilie zlatohlavá.

Ve stráni nad pískovcovými sloupkami rozkvétá začátkem léta krásná a chráněná lilie zlatohlavá.

Díky obrovskému tlaku mořské vody do sebe usazená zrnka sedimentů zapadla tak, že vytvořila kompaktní horninu s vysokým podílem ve vodě rozpustného vápníku.

Později moře ustoupilo a území se stalo trvale souší. Ústup moře ale neznamenal klid. Docházelo k pohybům zemské kůry, proběhly doby ledové a meziledové. Během věků tak rozpukala naše vrstva visle i vodorovně.

Vrstva horniny bohatá na vápník podléhala tzv. selektivnímu zvětřování, protože v ní voda rozpouštěla vápnité sloučeniny. Proběhl v ní tedy také proces zvětřování chemického, takzvané krasování.

Trhliny se tak rozšiřovaly, až vznikly sloupky ve tvaru přesýpacích hodin nebo kuželek vysokých 0,5 – 0,7 m. Na povrchu se objevily po odlámaní kamene při stavbě silnice.

Penzion MALÝ DŮM

Celoroční ubytování | chalupy-apartmány
Jednodenní, víkendové, týdenní i dlouhodobé

e:malydum@penzion.com

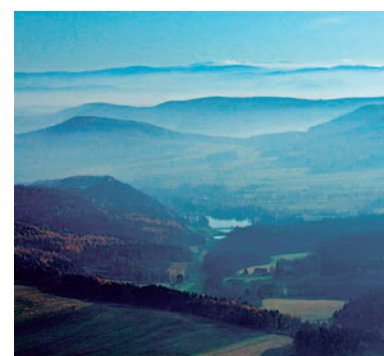
www.malydum.penzion.com

Penzion MALÝ DŮM Ruprechtice v Javořích horách nabízí svým zákazníkům rekreační pobyty a ostatní ubytování v kategoriích: turistické pokoje, pokoje se sociálním zařízením, apartmány, priváty a stylové chalupy. Svým sortimentem ubytování je tedy určen pro rekreační pobyty, rodinnou rekreaci, pobyty pro skupiny, školy v přírodě, ale i individuální ubytování. Restaurace penzionu je otevřena denně od 7,30 hodin, včetně všech svátků. Nekuřácký provoz, domácí kuchyně, polévky, minutky, občerstvení a jako doplněk vinný sklípek. Pro nejmenší celoročně zmrzlinu a jiné dobroty, pro aktivní odpočinek hřiště a venkovní posezení, ohniště či grill. Apartmány nabízí též dětské hřiště se zapuštěným bazénem. Jako doplněk je možné využití průvodcovských služeb, horolezecké kurzy pro začátečníky i pokročilé, informační služby.

Pohraničí budete mít jako na dlani

Úchvatné a neopakovatelné skalní vyhlídky jižní části Broumovských stěn

Broumovská kotlina je na jihu a západě výrazně omezena vysokým a skalnatým hřebenem Broumovských stěn. Jeho svah do kotliny upadá velmi příkrě a s převýšením až přes 300 metrů. Tento výškový rozdíl umožňuje, že dobře přístupné vrcholové partie hřebene se staly místy vynikajících výhledů až k velmi vzdáleným obzorům.

Broumovské stěny se stavbou svého terénu velmi odlišují ve svojí severní a jižní části i přesto, že jsou tvořeny shodnými pískovcovými vrstvami. Zatím co severní část je tvořena pouze jedním nesouměrným hřebenem příkrě upadajícím do Broumovské kotliny a daleko mírněji klesajícím směrem k Polici nad Metují, má jižní část zcela odlišnou stavbu. Zhruba od obce Slavný jsou Broumovské stěny tvořeny třemi pískovcovými masivy, které jsou od sebe výrazně odděleny geologickými zlomy, které se dnes projevují jako zahloubená údolí a nebo rokle. Od západu je to pískovcová plošina Signálu (707,8 m n.m.), uprostřed největší výšky dosahující Božanovský Špičák (772,7 m n.m.) a na východě nejvýraznější pískovcová plošina Velká kupa – Koruna (769,3 m n.m.). Tyto tři masivy jsou ve svých okrajích a po celých temenech kryty divokým pískovcovým terénem nejen bizarních a romantických skal, ale i četných pseudokrasových slujů a jeskyní. Velkou turistickou přitažlivost těchto terénů vedle skalních partií ještě navyšuje existence míst s dalekými výhledy, která jsou zpřístupněna turistickým značením a rovněž i na potřebných místech zabezpečena (schody, zábradlí apod.). Na několik těchto unikátních vyhlídkových míst Vás nyní chceme pozvat. Za výchozí bod našeho putování je možno zvolit Pánův kříž, důležitou křižovatkou turisticky značených cest v jižní části Broumovských stěn na historické trase poutní

Vambeřické cesty. Místo je dobře přístupné jak červeně značenou hřebenovou cestou (od Slavného), tak od Machova a Řeřišného, nebo od Božanova z Broumovské kotliny. Také zde končí asfaltová lesní svážnice vycházející od Slavného, nachází se tu i kryté turistické odpočívadlo a velký informační panel.

Junácká vyhlídka bude nejnižší položeným z námi navštívených vyhlídkových bodů. Nachází se na žlutě značené turistické stezce směřující od Pánova kříže přes skalní Soví hrádek do osady Řeřišný. Vyhlídka se nachází necelý 1 km západně od Pánova kříže, dostupná jen krátce a mírně stoupající stezkou. Značená krátká odbočka nás skalním průchodem dovede na okraj strukturní plošiny s množstvím skal. Přes nižší nadmořskou výšku tato vyhlídka poskytuje výhled k příkrým skalním okrajům jižního ukončení Broumovských stěn, ale především hluboko do Machovské kotliny a přes blízkou státní hranici na rozsáhlý skalnatý masív Stolových hor v Polsku, vrcholící rozložitým Borem (polsky Skalniak, 915 m n.m.) nad Machovem a ještě vyšší dvouvrcholovou Hejšovinou (pol. Szczeliniec, 919 m n.m.).

Od Pánova kříže na východ je možno se vydat na vyhlídku Božanovský Špičák. Na tento nejvyšší vrchol celých Broumovských stěn, dosahující 772,7 m n.m., vede jeho ukloněným temenem žlutě značený

turistický okruh. Ten při příkrém skalním okraji, asi v polovině délky okruhu, dosahuje zábradlím opatřenou skalní vyhlídku. Na trase jen mírně stoupající stezky návštěvník prochází malým skalním bludištěm s řadou pojmenovaných skalních útvarů, z nichž mnohé mají typickou formu skalních hřibů. Na temenech těchto skal jsou častým jevem i zahloubené skalní mísy. Samotná vyhlídka poskytuje široký výhled do Broumovské kotliny, do Kladské kotliny v Polsku, na blízké Stolové hory s nejvyšší Hejšovinou a s masivem Králického Sněžníku nebo i Jeseníků na nejvzdálenějším horizontu.

Koruna je další atraktivní skalní vyhlídkou, k níž však od Pánova kříže vede již náročnější výstup. Zeleně značenou lesní cestou se nejprve dojde na asi 1 km vzdálený Zelený hájek (je zde také křížení turistického značení), odtud již po žlutě značené stezce nejprve krátce ale prudce vystupuje na nejvýchodnější strukturní plošinu Broumovských stěn a pokračuje zhruba další km k jihovýchodu. Skalami a hustým lesem pokrytým temenem stezka prochází až do jejího skalnatého ukončení, ze kterého do volného prostoru vyčnívá romantická skalní vyhlídka. Od bezpečného zábradlí se zde před návštěvníkem otevírá široký výhled na Broumovskou kotlinu a hraničními Javořími horami a Sovími horami na východě,

zatím co k jihu se rozprostírá výhled na polskou Kladskou kotlinu a Stolové hory. Obzor v tom směru uzavírá vzdálený Králický Sněžník, Rychlebské hory a nejvzdálenější Jeseníky – Koruna je skutečně mimořádné vyhlídkové místo i svým skalním malebným prostředím.

Kamenná brána je další (v našem výběru poslední) skalní vyhlídkou, která se nachází při východním okraji vrcholu Velké kupy (708,4 m n.m.), na severním okraji pískovcové strukturní plošiny, táhnoucí se odtud až po Korunu. Od Pánova kříže je k ní přístup nejprve shodný jako na Korunu, po příkrém výstupu od Zeleného hájku na skalní plošinu je však nutné při rozdvějení žlutě značené cesty odbočit doleva a celou plošinu s množstvím skalních partií přejít až na Velkou kupu. Krátká odbočka pak návštěvníka dovede až k samotné vyhlídce. Seskupení okrajových skal překlenuté velkým skalním blokem nese příhodný název Kamenná brána. Toto romantické místo bylo zřejmě známé odedávna a dokonce nejstarší písemná zpráva o výletu klášterní vrchnosti do skal a za výhledy z roku 1672 se týká tohoto mimořádného místa. Zpod kamenného oblouku se naskýtá výhled na celou Broumovskou kotlinu i její kopcovitou obrubu na severu i na východě, kterou tvoří pohraniční Javoří hory a vzdálenější Kamenné (Suché) hory a Soví hory v Polsku.

Skalní vyhlídky v této části Broumovských stěn patří k prvořadým přírodním pozoruhodnostem Broumova, jejichž návštěva se za vynaloženou námahu potřebnou k jejich dosažení bohatě odmění.

Jiří Kopecký

Za překrásnými vyhlídkami se nezapomeňte vydat také k našim sousedům

Vyhlídky Národního parku Stolové hory

Charakteristický reliéf oblasti se svými skalnatými svahy a skalními městy vznikl na podloží křídových pískovců. Svým geologickým vývojem je spojen s Broumovskými stěnami. Jedná se neobvyklou krajinu, plnou roztodivných skalních útvarů, soutěsek, strží, labyrintů a balvanů připomínajících zvířata či lidské postavy.

Nejvyšším vrcholem NP Stolové hory a zároveň i nejvyšším pískovcovým vrcholem Polska je Velká Hejšovina s 919 m n. m. (polsky Szczeliniec Wielki). Na náhorní planině Velké Hejšoviny se rozkládá mohutná skalní plošina o rozměrech 600 x 300 metrů se skalním městem ohraničeným téměř ze všech stran 60 metrů vysokými skalními stěnami. Na západě vystupuje menší plošina Malé Hejšoviny Szczeliniec M. (895 m.n.m.) - tato část není přístupná, oddělená průsmykem ve výšce 867 m. Výstup je možný po 665 kamenných schodech, které vedou tímto průsmykem. Výchozím bodem je obec Karlów. Severní terasy nabízejí výhledy na Krkonoše, Broumovské stěny, Błędne Skały, Ostaš, Teplicko-Adršpašské skály. Jižní terasy pak pohledy na Góry Bardzkie, Góry Złote, Hrubý Jeseník, Kralický Sněžník, Góry Bystrzyckie, Orlické hory, Skalniak, Karlów, Klodzko.

Jen o 4 metry nižší je sousední vrch Skalniak, sahající až ke státní hranici a u nás zvaný Bor. Na svazích tohoto vrchu se nachází skalní město Błędne Skały - 852 m n. m. Turistické značky tam směřují doslova ze všech stran (pěší trasu z Machova popisuje jiný z článků těchto novin). Na vrchol se dá i dojet odbočkou ze silnice „sta zatáček“ vedoucí z Radkova přes Karlov do Lázní Chudoba. Z okrajové hrany Boru se můžete pokochat krásným výhledem přes zvlněnou krajinu Broumovského výběžku až po krkonošskou Sněžku. Jako na dlani jsou i Góry Kamiennie, Góry Wałbrzyskie, Góry Sowie.

Neopakovatelné zážitky a výhledy vám nabídnou i nižší vyhlídky Stolových hor.

Je to například Fort Karola 790 m n. m. - pozůstatky malé vojenské pevnosti, postavené v roce 1790 uprostřed skal na hoře Pták (Ptak, 841 m) nad Liščím sedlem (Lisia

Przełęcz) z rozkazu pruského krále Bedřicha Viléma II. a pojmenovaná na počest císaře Karla VI. Pozůstatky této pevnosti se nalézají asi 2 km jižně od obce Karlów. Za příznivého počasí odtud mimo jiné můžete opět spatřit i Hrubý Jeseník a Kralický Sněžník.

Narožník 849 m n. m. (v překladu Rohák). Opět se nachází v blízkosti Karlova. Nejlépe se sem dostanete po modré značce z Lyščího sedla (Lisiej Przełęcz). Uvidíte pak tyto vrcholy: Góry Bystrzyckie, Orlické hory, Rogowa Kopa 790 m n.p.m., Fort Karola, Szczeliniec Wielki, Góry Sowie, Łężyce).

Radkowskie Skały – Baszty

(Radkovské skály - Bašty) 663 m n. m.

Tvoří severozápadní okraj prostředního patra Stolových hor ve formě obrovské zdi o výšce až 100 m. Tvoří její řada pískovcových bašt, pilířů, vyčleněných skal. Mohutné skalní

bašty Radkovských skal jsou jedním z nejvíce atraktivních vyhlídkových míst Stolových Hor. Nejdostupnější jsou po modré turistické značce od Strocze Zakrętu. Výstup pak všechny odmění výhledy na Filary Skalne, Góry Sowie, Góry Bardzkie, Radków.

Pielgrzym 672 m n. m. je vyhlídka, která se nachází v blízkosti významného poutního místa Wambierzyce (Vambeřice), nazývané také slezský Jeruzalém. Vambeřice nejznámějším poutním místem v Sudetech. Obci dominuje majestátní bazilika, ke které vede široké schodiště. Ve vesnici je 9 bran, 135 kaplí a další objekty podél trasy Kalvárie. Celá obec je výjimečná svým prostorovým uspořádáním. Kromě zmiňovaných Vambeřic je možné z vyhlídky vidět Góry Sowie, Góry Bardzkie, Mnich 523 m n. m.

Helena Ištoková

dle podkladů, které poskytl pan Bartosz Matek, NP Stolové hory

HOTEL „Na Mýtě“

Bezděkov nad Metují 132
549 64 České republika

telefon: +420 491 520 053

mobil: +420 777 828 367

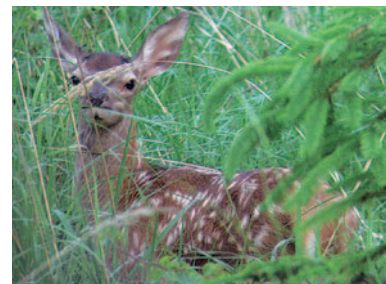
email: hotelnamyte@tiscali.cz

www.hotelnamyte.cz

Jarem začíná také Myslivecký rok

V tomto ročním období se příroda probouzí a nastává čas příchodu mláďat

Stejně jako v přírodě začíná nový život. Vyšší teploty a delší den způsobí, že se vše kolem nás probudí z dlouhého zimního spánku. Ze země vyrazí stonky rostlin, na stromech se rozbálí listy a následně vypučí květy, a také zvířatům a ptákům nastane čas příchodu potomstva.

Myslivci bilancují loňský a plánují nový rok. Například počítají stavy zvěře, nejen počty, ale i podíl pohlaví a zjišťují věkovou strukturu. Dále hodnotí kondici jednotlivých kusů po zimě a snaží se, aby veškerá zvěř měla dostatek minerálů, hlavně soli. Kontrolují také stav mysliveckých zařízení, tedy krmelců, slanisek či posedů všech druhů. A také vystavují své úlovky na okresních

přehlídkách trofejí, pro Broumovsko to letos bude v Náchodě na zámku o víkend 10.-11. dubna. Byť je možno celý rok, tedy i na jaře, lovit sele a lončáka (loňské sele) prasete divokého a lišku, a od 16.května už i srnce (do 30.9.), je lov v tomto období jen okrajovou záležitostí.

Naopak důležitou činností je ochrana narozených mláďat a snaha o zajištění klidu

v honitbách, aby zvěř mohla nerušeně nabrat síly, které v zimě ztratila. A k tomu může pomoci prakticky každý z vás a nejen zjara. Stačí při toulkách za krásami Broumovska dodržovat značené trasy, psi miláčky venčit raději na vodítku, zbytečně nehalasit a pozor, rozhodně nesahat na zvířecí mláďata, která se vám zdají opuštěná! Není tomu tak, teprve po lidském dotyku je matka opustí, a vy je tak navždy vyčleníte z volné přírody. Raději se pomalu vzdalte a místo obejděte. A pochopitelně nenechávejte v přírodě odpadky. I taková „zapomenutá“ igelitová taška, kterou popadne vítr a žene ji po polích, dokáže velmi vystrašit divoce žijící zvířata a následný stres rozhodně nemá příznivý vliv na jejich zdravotní stav. Proto prosím „nezapomínejte“.

Odměnou za šetrné chování vám může být možnost pozorovat zvěř, která tady u nás žije, především srnčí, mufloní a jelení. S trochou štěstí můžete spatřit i divočáky, což dokazuje fotografie pořízená v květnu o půl šesté odpoledne. Určitě potkáte zajíce, možná bažanta nebo koroptvičky. Tato drobná zvěř stále v našem kraji žije a zdá se, že by se její počty mohly pomalu zvedat. Na rybnících i na řece lze pozorovat kachny divoké při stavění hnízdění i vyvádění kachňat. To je pak křik, panečku! Zapomenout

nelze ani na ostatní druhy, které obývají Broumovsko spolu s námi - jezevec lesní, kuna lesní a skalní, v poslední době, k neradosti myslivců, čím dál víc rozšířenější psík mývalovitý. Ale tyto šelmy uvidíte jen výjimečně. Máme i zaručené zprávy o výskytu vydry říční či norka amerického. A kdo by chtěl vidět bobra evropského, nemusí daleko - přes hranice směr Klodsko, tam se mu prý začíná dařit. Stejně, jako se na Broumovsku, díky projektu Natura 2000, daří některým druhům ptáků. Jmenovat nutno alespoň krkavce či výra velkého. Ti všichni a spousta dalších mají na jaře mláďata a věřte, že především myslivci se snaží, aby se jim dobře dařilo.

Nevěříte? Myslíte si, že myslivci zvěř jen střílí? Kdepak! Myslivci, kterých žije na Broumovsku poměrně hodně a jistě každý z vás nějakého znáte, zvěř skutečně občas střílí, ale především o ni pečují. Ne nadarmo se jim přezdívá ozbrojená brigádnicí. No kdo jiný na jaře obdělává těžko získané kousky půdy, aby vytvořil poličko pro zvěř na dobu, kdy veškeré zrna zmizí pod střešky? Kdo čistí prameny a studánky aby v párném létě zvěř netrpěla žízní? Kdo suší letninu i seno aby měla zvěř na přilepšenou až napadne sníh? Kdo plní krmelce po celou zimu, ne jen o Vánocích? O spoustě dalších činnostech nemluví. A to vše ve svém volném čase a na vlastní náklady! Tomu se snad nedá ani říkat koníček, protože tolik povinností daných zákony nenajdete u žádných dobrovolných hasičů. Ti musí při požáru zasáhnout. Podobně myslivci musí doplňovat krmelce pravidelně, kalamita nekalamita, fujavice nefujavice. Nemůže nechat zvěř vyhladovět! Proto každý, kdo myslivost vykonává plnohodnotně, dělá to z lásky. Z lásky ke zvěři, lesům, polím, potůčkům, prostě z lásky k přírodě. Tady na Broumovsku je ale příroda tak nádherná, že to stojí zato. Přesvědčte se sami, obujte dobré boty, vezměte fotoaparát nebo dalekohled a vyrazte ven. Když se budete chovat „jako zvěř“, určitě mi dáte za pravdu!

COOL

HOTEL BOUDA

RESTAURACE UBYTOVÁNÍ

549 56 Česká Metuje
Tel./fax.: 491 541 243
Mob: + 420 736 541 279
www.hotelbouda.cz

Pískovcové skalní hříby přitahují turisty

Atraktivní útvary pískovcových terénů na Broumovsku jsou vyhledávanou atrakcí

Broumovsko je cílem domácího i zahraničního cestovního ruchu především pro výskyt řady pískovcových skalních oblastí. Původně souvislý masív křemenných pískovců, zanechaných zde pravěkým mořem na konci geologického období druhohor, byl po ústupu tohoto moře již trvale souší a byl postupně modelován horotvornými procesy.

Dnes již celoročně přijíždějí návštěvníci obdivovat divoký a chaotický, ale současně i velmi romantický terén Adršpašsko-teplických skal, Ostaše, Hejdy, Kočičích skal, Broumovských stěn nebo i Stolových hor, rozložených po obou stranách česko-polské hranice. Původně souvislý masív křemenných pískovců, zanechaných zde pravěkým mořem na konci geologického období druhohor, byl po ústupu tohoto moře již trvale souší a byl postupně modelován horotvornými procesy, tak i rozrušováním povětrnostními vlivy až do současné divokosti a pestrosti skal-

ních měst. Obnažený skalní masív a vývoj pestrého skalního reliéfu se nachází nejen na rozsáhlých plochách terénu, ale rovněž i do značné hloubky. Skalní rozsedliny a rokle dělí terén na jednotlivé skalní pilíře nebo i samostatné skalní věže, které dosahují výšky i přes 100 metrů. Není divu, že pro ty nejdivočejší partie s hustým prostřídáváním vysokých skal s úzkými uličkami a průchody při jejich úpatí se počalo používat označení „skalní město“.

Obnažené skalní výchozy s bohatou modelací jejich povrchu se však nacházejí nejen

v místech nesoucích označení skalní město, ale i rozptýleně po ostatních částech pískovcového terénu. Obnažené skály zde dosahují menší výšky, zato je možno se zblízka seznámit se všemi formami pestré modelace jejich povrchu. K těm menším, ale velmi zajímavým skalním útvarům patří i „skalní hříby“. Toto pojmenování se vžil pro charakteristický tvar těchto útvarů, kdy modelační proces dosáhl toho, že horní část, „hlava“, je tvořena rozměrově větším, kompaktnějším a pevnějším blokem pískovce, zatím co spodnější „noha“ také tvořena měkkým, hustě vrstevnatým

pískovcem, který rychleji podléhá zvětrávacím procesům. Rozdílná odolnost „hlavy“ i „nohy“ vůči rušivým povětrnostním procesům je hlavní podmínkou vývoje a vzniku tohoto skalního útvaru hřibovitého tvaru.

Tvar skalního hříbu je však ve stále přeměně a nakonec dojde až ke konečné destrukci útvaru. Skalní hřib nejčastěji zaniká zeslabením „nohy“ a jejím rozpadem pod tíhou masivnější „hlavy“, kterou již neunesou. Ale i odolnější „hlava“ podléhá pozvolnému rozrušování a tak na mnoha těchto útvarech je možné pozorovat různé zahluobené tvary jako jsou rýhovitě skalní škrapy, nebo i hluboké skalní mísy. Tyto formy které z počátku jen mělce modelují hladký povrch temene skalního hříbu, mohou časem dosáhnout i její destrukce a rozpadu.

Skalní hříby se vyskytují ve všech pískovcových skalních oblastech, např. v Labských pískovcích, na Kokořínsku nebo v Českém ráji. Početností tohoto skalního útvaru však vynikají především pískovcové oblasti na Broumovsku, kde jejich počty jdou do desítek. Obdobně jsou tímto typem skalních útvarů bohaté i sousední pískovcové oblasti v Polsku.

Nejhojněji se však skalní hříby vyskytují v Broumovských stěnách. Řadu jich lze zastihnout v blízkosti značených turistických cest, např. při červeně značené stezce ze Slavného na Hvězdu (tam se nachází i velká skupina tzv. Slavenských hřibů), nebo na žlutě značeném okruhu na Božanovském Špičáku. Hodně se jich však nachází mimo značené cesty, ve skupinách nebo jednotlivě roztroušené po skalních plošinách a při okrajích rokli. Turista se zde setká se skalními hříby nejen v klasické formě (tzn. čistém hřibovitě tvaru), ale také v různých formách počátečního vývoje „hříbu“, nebo zase ve formě destrukce a zániku jeho tvaru. Jsou proto také v pozornosti geologů, geomorfologů a dalších odborníků, kteří terény Broumovských stěn studijně navštěvují. Skalní hříby jsou však především zajímavým a atraktivním skalním útvarem, který je charakteristický právě pro pískovcové skalní oblasti na Broumovsku.

Jiří Kopecký

Broumov byl pro mě velkoměsto

říká Uršula Kluková v rozhovoru, který nám v klášterním gymnáziu v Broumově laskavě poskytla a zavzpomínala na léta strávená v našem městě

Herečka Uršula Kluková se narodila 17. 8. 1941 v Polsku. Své dětství a mládí prožila v Broumově, který dodnes považuje za svůj domov. Vystudovala střední zdravotnickou školu. Souběžně se začala věnovat divadlu a v Broumově spoluzakládala Kladivadlo. Od poloviny 70. let působí v Praze. Uršula Kluková se vypracovala v osobitého komika s charakteristickým smíchem.

Jak vzpomínáte na dětství nebo mládí u nás v kraji?

Začala bych, jak se říká, od konce a chtěla bych vzdát hold městu Broumov, protože pro mě toto místo znamenalo strašně moc. Do Broumova jsem se přistěhovala v roce 1946 jako malé dítě a jelikož jsem do svých šesti let bydlela na samotě na statku, tak pro mě byl Broumov velkoměsto. I když to tu po válce bylo takové partyzánské. My jsme dostali byt na náměstí čp. 96, kde dodnes bydlím. Po odsunu Němců jsme v domě zůstali asi deset let sami, protože do domu se nikdo nechtěl stěhovat. Byli tam na celý dům jen dva záchody na celém patře, na chodbě nebyla elektřina a voda byla jen v prvním patře. Ale bylo to hrozně hezký a tenkrát jsme na to byli zvyklí takhle žít. Všude byla kachlová kamna. Všechno bylo takové dobrodružné. Jako dítě jsem neuměla moc dobře česky, ale pomalu jsem se začínala mezi dětmi otkávat.

Kam jste chodili?

Chodili jsme do Alejky, která byla nádherná. Na novou Alejku jsem se ještě povídat nebyla, to musím napravit. Ale myslím si, že asi to pro mě nebude úplně ono. Tenkrát tam byl zelený altánek a byly tam dva vodotrysky, spousta vzrostlých kaštanů a já tam prožila skoro celé dětství. Jezdili jsme tam na koloběžkách, půjčovali jsme si jedno kolo, takže jsem se tam učila jezdit na kole, hráli jsme tam kuličky, hráli jsme školku přes švihadlo, paňáka.

Kde jinde jste ještě trávili volné chvíle?

Hodně jsme si hráli na smetišti. Dneska už je zasypané a místo něj stojí parkoviště. Tam jsme si hodně užili, hledali jsme různé starý věci. Hrničky a hlavně jsme hledali barevné střípky, protože ty jsme potřebovali velice nutně na toho paňáka. Hodně jsme chodili do zahrádek, které ještě nebyly obsazené a kradli jsme tam jablka. Říkali jsme, že chodíme na „drbez“ – drbat ovoce. Také jsme měli

dětské kluby, kde jsme si povídali a plánovali. Chodili jsme na hřbitov a starali jsme se o zanedbané hroby. Každý měl svůj hroboček a tam jsme okopávali a nosili jsme tam kytky. Volné chvíle jsme trávili také na náměstí, kde v budově dnešní Komerční banky býval soud. Také tam bylo vězení. Před budovu byly velké dřevěné lavice a tam sedávali důchodci a povíдали si. Město k nám zvalo provazochodce Trískovi a vždycky byla jízda smrti z klášterní věže na náměstí.

Jaké hry jste s dětmi hráli?

Na dětském hřišti jsme měli svoje stromy a na ty stromy jsme lezli a tam jsme bydleli. Trávili jsme tam celé odpoledne do večera.

Byla zde například nějaká vyhlášená kavárna či restaurace, kam jste s rodiči chodila?

Bylo zde hodně hospod. Já si pamatuju, že jsem svůj první dort v životě jedla v Edenu. Byla to dřevěná hospoda, kde se třeba odpoledne v neděli hrálo a tančilo se venku. Dnes tam stojí ta skleněná pyramida.

Kam jste chodila do školy?

Do páté třídy jsem do školy chodila na Hradebku. V první a druhé třídě jsme měla paní učitelku Kuchyňkovou. Ve škole byly dřevěné lavice, měli jsme tabulky a písátka.

Bylo nějaké jídlo typické pro tento kraj?

Maminka se narodila v Rusku, táta v Rumunsku a já v Polsku. Měla jsem starší rodiče, když jsem se narodila, tak tátovi bylo 40. Valnou část života prožili v cizině, takže my jsme jedli kuchyň, kterou byli zvyklí vařit. Hodně polská a ukrajinská jídla. Dodneska dělám na Vánoce to, co jsme vařili i v dětství. Bez toho si Vánoce nedokážu představit.

Jaké knížky jste jako dítě četla?

Vyrůstali jsme na Timur a jeho parta, Rychlé

šípky a další. Hodně se půjčovali Rodokapsy. Pak byly Verneovky. Já jsem odjakživa hodně četla a zůstalo mě to. Chodilo se do knihovny. Když už jsem byla starší, tak jsem chodila do Trutnova na zdravotnickou školu. Domů jsem jezdila na víkendy a tady jsme nacvičovali představení. Takový můj první herecký počín byl v operetě Tulák od Rudolfa Piskáčka. Zpívala jsem tam ve sboru ještě s Hankou Kopecovou, dneska Hoffinanovou.

Díky zpívání v operetě jste se dostala k herectví?

Můj úplně první počín byl ještě v Trutnově, protože tam bylo tenkrát oblastní profesionální divadlo. Pro děti nacvičili Sněhurku a sedm trpaslíků a my ze zdravotky jsme hráli trpaslíky.

Po škole jste šla dělat zdravotní sestru?

Mně se ta profese líbila. Po škole jsme dostávali umístěnky a já jsem ji dostala do Broumova a tady jsem dělala na porodnici 3 roky.

Dočetla jsem se, že zde fungoval amatérský soubor Kladivadlo?

Zde fungovalo několik amatérských souborů. Stát tuto činnost velmi podporoval. Na místě dnešní Komerční banky stávalo kulturní středisko. Pavel Fiala, který dostal umístěnku sem do Broumova, přivedl ještě Mirka Šumana. Ten přišel z Prahy. Kolem sebe shromáždili skupinu mladých lidí. První divadelko bylo tam, kde je dnes výstavní síň. Dělali se večery při svíčkách – vyprávělo se, nebo se recitovalo. První věc, která se tady hrála se jmenovala Kabaret o myšlích. Já jsem nehrála, ale chodila jsem tam a třeba jsem napovídala nebo jsme šli kostýmy. Jednou vypadla jedna holka a já, jelikož jsem napovídala, jsem roli uměla a šla hrát za ní. Tím jsem nastoupila svoji hereckou kariéru. Kabaret měl všude ohlas.

Kde všude jste s ním jezdili?

My jsme s ním hlavně vyhráli Jiráskův Hro-

nov. Hra se všem líbila. Bylo to úplně něco jiného. Jakmile jsme vyhráli Jiráskův Hronov, tak si nás začali všichni všimnout. Dokonce nás pozvali do Německa – tam jsme taky vyhráli. Tenkrát nám nabídli, jestli nechceme jít na stavbu mládeže. Rozhodli jsme se, že ano a 12 lidí se sebralo a odjeli jsme. Dali nám tam byty. Já jsem poprvé v životě viděla panelák. Na stavbě mě to moc nešlo, tak jsem šla pracovat do mateřské školky. Poté jsem šla pracovat do tuberkulózní léčebny. V roce 1965 nám nabídli, jestli nechceme dělat profesionální divadlo v Ústí nad Labem. Tam v divadle nebyla činohra, ale jen balet a opera.

Do Ústí šli stále lidi z Kladivadla z Broumova?

Ano. Byli to stále lidi tady z Kladivadla a ještě se k tomu přidal Pepa Dvořák. Nejdříve nechtěl. Jezdil s pivem a dostal nový nákladák a nechtěl se ho vzdát. S divadlem v Ústí jsme taky jezdili do zahraničí, měli jsme krásné písničky, zpívali jsme čtyřhlasně a vyhrávali jsme.

Když jste do divadla v Ústí nastoupili, tak jste věděli, co budete hrát?

Ne, to jsme si sami určili. My už jsme měli nějaký repertoárek. Nakonec jsme měli krásné divadelko pro 100 lidí. Přišel Jirka Cíizer, Michal Jonášek, Jan Dědeček, Luděk Sobota, Ladislav Frej. V roce 1970 nám činnost zakázali a Kladivadlo, že už nebude Kladivadlo. V Ústí jsem byla deset let.

A pak jste šla do Prahy?

Dostala jsem nabídku jít do Prahy. Tak jsem to vzala. Bylo to do Ateliéru, kde Jirka Cíizer s Pepou Dvořákem hráli. Takže půjdu k nim. Jenže měli něco rozkoušeného v Semaforu a pro mě nebyla práce. Tak mi nabídli, že budu hrát s Jirkou Krampolem a Bednářem. Rok jsem v Praze trpěla. Pamatuju si, jak jsem říkala: „Jirko, já tady nevydržím, já musím jít zpátky do Ústí.“ On mi řekl „Pamatuj si, dvakrát do jedny řeky nevstoupíš. Není cesta zpátky. Šla jsi, tak to vydrž.“ To byl jeden ze stěžejních momentů v životě.

V čem hrajete nyní?

Hraji v několika představení. Představení Sborovna, Jó to není jednoduchý – krásná hra s Petrem Novotným v hlavní roli. Někdo to rád v kině – show s Vlastíkem Harapesem. A střídavě také v divadle Františka Ringo Čecha.

Máte ještě nějaký sen, co byste si chtěla splnit?

Mám a plno. Teď mám velkej sen s barákem, kde bydlím. Víte, já jsem moc ráda, že mi bylo umožněno žít v Broumově. Je to moje hůl, moje rodina.

Mnohokrát děkuji za krásný a milý rozhovor a přeji Vám spoustu radosti a zdraví.

Markéta Hanušová

Geopark Vnitrosudetská pánev Vižňov

Krásy neživé přírody můžete pozorovat v nově vzniklém geoparku nedaleko Meziměstí

Broumovsko - tato malá část území naší republiky je výrazná nejen svými hraničními vrcholy, ale i její vnitřní část se může pochlubit mnoha geologickými zajímavostmi, z nichž nejznámější jsou Adršpašsko-teplické skály nebo Broumovské stěny.

Každý milovník přírody a turistiky ocení krásu Javořích hor se svojí dominantou Ruprechtickým Špičákem, majestátnost pískovcových skalních měst nebo komorní atmosféru na Ostaši – jedné z nejhezčích stolových hor v republice.

Geologové tuto oblast označují jako vnitrosudetská pánev a je pravda, že její větší část najdeme na polském území. V Broumovském výběžku se setkáme s horninami, které vznikaly v rozsáhlých jezerech mladších prvohor a místy jsou doplněny rozsáhlými komplexy vulkanických hornin vzniklých při činnosti četných sopek v okolí. Během dlouhého vývoje v mladších prvohorách vznikla i významná ložiska černého uhlí, která byla dříve těžena např. v Radvanicích nebo Žacléři. Plošně velmi malou část území tvoří druhohorní sedimenty řazené do triasového útvaru. Jsou to sice objemově zanedbatelné, ale v rámci naší republiky zcela ojedinělé horniny. Mnohem mladší jsou horniny tvořící převážně střední část Broumovského výběžku a řadíme k nim komplexy mořských sedimentů druhohor, přesněji horniny křídového útvaru. V těchto horninách vznikala později skalní města Adršpašsko-teplických skal a Broumovských stěn.

Pokud Vás láká krása neživého světa kamenů a chcete se o něm dozvědět něco více, pak nezapomeňte navštívit Geopark

Vnitrosudetská pánev. Najdete ho ve Vižňově, malebné vesničce pod Javořími horami, hned vedle kostela. Na malé ploše se zde můžete seznámit s expozicí ukávek hornin Broumovského výběžku, rozšířenou o některé zástupce z oblasti vnitrosudetské pánve. Vzorky jsou představeny odborně zpracovanými popiskami. Pro zájemce je na panelech geologická mapa celé oblasti,

nechybí ani stratigrafický přehled jednotlivých vrstev s geologickým řezem. Velice zajímavá je i prezentace místních minerálů a zkamenělin z jednotlivých geologických období.

Geopark vybudovala Základní škola Meziměstí v rámci projektu „Škola pro udržitelný život“, podpořeného grantem z Islandu, Lichtenštejnska a Norska v rámci finančního

mechanismu EHP a norského finančního mechanismu prostřednictvím Nadace rozvoje občanské společnosti. Vybudování rovněž podpořila řada místních závodů, organizací i občanů. Odborná část byla připravena ve spolupráci s RNDr. Vávrou, Ph.D. z Ústavu geologických věd Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity v Brně.

O průběhu realizace se můžete informovat na stránkách Základní školy v Meziměstí: www.skola.mezimesti.cz. Termín dokončení: květen 2010.

Mgr. Jan Souček,
garant a realizátor projektu

Obec Otovice dokončila rekonstrukci místní restaurace Již v letošní sezóně budeme moci navštívit zrekonstruovanou místní restauraci

Kladské pomezí, krajina krásných příběhů

Zavítejte s námi do rodného kraje mnoha slavných spisovatelů

Kde jinde bychom měli hledat krajinu plnou tajemných příběhů, pohádek a veselých i smutných románů, než v kraji, kde se narodily nebo působily takové osobnosti naší literatury jako Alois Jirásek, Božena Němcová, Karel a Josef Čapkové, Egon Hostovský a také Josef Škvorecký?

Kdo zná jejich tvorbu, zná určitě Staré bělidlo, Viktorčin splav, Skály, Hejšovinu, Krákorku, Havlovice, řeku Úpu i Metuji, Hronov, Náchod i Červený Kostelec a zná tak vlastně i Kladské pomezí, jeho příběhy a jeho krásy. Kdo ji nezná, toho rádi seznámíme.

Členitá krajina, romantická zákoutí řek, důstojné stolové hory, roztodivná skalní města a také řada unikátních stavebních památek. To vše vám nabízí turistický region Kladské pomezí, který se nachází v severovýchodních Čechách při hranici s Polskou republikou. V minulosti tudy procházela důležitá obchodní stezka zvaná Kladská – spojující Prahu s Kladskem. Odsud pochází i název tohoto půvabného kraje. Kraje, jímž procházely bohaté dějiny i slavné osobnosti. Kraje, který vás nadchne svou rozmanitostí. Kdybychom měli vybrat jedno jediné slovo, kterým by se tento kout České republiky dal charakterizovat, pak by to pravděpodobně byla různorodost, neboť právě zde naleznete ode všeho kousek.

Kladské pomezí je půvabná, kopcovitá krajina se zajímavými údolními řekami Úpou a Metují. Nejznámější přírodní atrakci tvoří unikátní skalní města v Adršpašsko - teplických skalách, na bájně Ostaši a v Broumovských stěnách. Kromě těchto známých míst

se zde najdou i kouty méně známé, nikoliv však méně zajímavé, například Javoří a Jesřebí hory.

Zájemce o historii a architekturu uchvátí barokní skvosty v podobě Broumovského kláštera, skupiny Broumovských kostelů nebo kaple Panny Marie Sněžné na Hvězdě v Broumovských stěnách. Lidová secese Dušana Jurkoviče v osadě Peklo, v zahradě novoměstského zámku a na Dobrošově. Renesanční náměstí a zámek v Novém Městě nad Metují. Náchodský zámek, který byl původně gotickým hradem a později upraven v renesančním a raně barokním slohu. Rovněž barokní zámek v Ratibořicích byl později přestavěn, a to ve stylu klasicismu a empíru. Zmínované zámky a celá řada muzeí s pozoruhodnými expozicemi uspokojí především milovníky historie. Ojedinělé dřevěné kostelíky a původní selské usedlosti určitě potěší příznivce lidové architektury.

Obdivovatelé vojenských staveb ocení komplex pevností z doby před 2. světovou válkou, který lemují hranici s Polskou republikou, a to nejen na území Kladského pomezí. Nejznámější z nich je dělostřelecká tvrz na Dobrošově. Také podzemní chodby pevnosti Josefov u Jaroměře, kterou nechal vystavět císař Josef II., a která měla sloužit

při obraně země proti výbojnému Prusku, stojí za návštěvu.

Poznávání Kladského pomezí je nejzajímavější při pěší turistice, ale je tu samozřejmě také vynikající síť cyklostezek a cyklotras. Svě si tu užijí vodáci, jezdci na koních, fandové agroturistiky, ale hlavně horolezci nebo obdivovatelé romantických skal.

Kladské pomezí je protkáno velmi hustou sítí značených turistických cest, která má, i díky místnímu KČT, dlouhou historii - kdysi se toto území nazývalo Jiráskův kraj a těší se tradičně velkému turistickému zájmu. Nejoblíbenější trasy vedou například údolím řeky Metuje z Náchoda do Nového Města nad Metují, Babiččiným údolím u Ratibořic a všemi skalními městy. Turistické trasy jsou přirozeně napojeny na systémy značených cest v Orlických horách, na Hradecku a v Krkonoších.

Nejpříjemnější a nejméně náročné cykloturistické trasy vedou údolními řekami například z Olešnice v Orlických horách přes Rokoli a Peklo do Nového Města nad Metují, z Teplic nad Metují do Náchoda nebo podél řeky Stěnavy z Meziměstí do Broumova. Částími cíli cykloturistů jsou Babiččino údolí nebo v létě rybníky Brodský a Špinka u Červeného Kostelce,

kde je příjemné koupání. Do různých částí Kladského pomezí vás v létě dopraví pravidelné linky cyklobusů.

Téměř všechny druhy vodních sportů, včetně nejoblíbenějšího windsurfingu, se dají provozovat na přehradě Rozkoš u České Skalice, které se trochu nadnesené přezdívá Východočeské moře. Za příznivého - tedy zvýšeného - stavu vody se dá z Teplic nad Metují sjíždět řeka Metuje. Délka sjízdného toku je, až po ústí do Labe v Jaroměři, 69 km. Skutečnou perlou sjezdu Metuje je zhruba čtyřkilometrový úsek z Pekla do Nového Města nad Metují, kde řeka teče hlubokým a úzkým zalesněným údolím. Nejhezčí sjízdný úsek řeky Úpy je od trutnovského Poříčí až do oblíbených Ratibořic. Střední a dolní část toku bývá navíc sjízdná celoročně a je vhodná i pro začátečníky.

Kladské pomezí je oprávněně oblíbeným cílem turistů. Kdo tento kraj jednou navštíví, rád a často se sem vrací. Snad je to proto, že na každém rohu je možné vidět tolik zajímavého a zároveň tolik rozmanitého. Snad proto, že příběhy, které o našem kraji vyprávějí romány našich nejvýznamnějších spisovatelů, lákají k prohlídce vzpomínaných míst. Nebo jednoduše proto, že je tu opravdu hezky. Přijďte a posuďte sami!

Martina Tauchmanová

- léčba srdečních a oběhových onemocnění (bércové vředy, diabetické defekty)
- poškození sluchu
- postradiační poškození a další

Unikátní barokní perly našeho regionu

Skvostnou barokní skupinu kostelů je možné spatřit ve všech vesnicích Broumovského výběžku

Slovo BAROKO pochází pravděpodobně z portugalského výrazu pérola barroca – perla nepravidelného tvaru. Tento směr vznikl v Itálii a rozšířil se po celé Evropě a v jejích koloniích. Vládl v Evropě mezi lety 1600 až 1750. Velmi silně zasáhl také náš kraj.

Hlavními znaky barokní architektury byla elipsa nebo průniky elips (nekonečno). Kostely postavené v tomto období měly působit jako obraz nebe přenesený na zem, paláce a zámky reprezentovaly bohatství a moc. Používali se drahé materiály jako zlato, barevné mramory a vzácná dřeva. Častým architektonickým prvkem byla kopule.

Všechny kostely byly vystavěny v poměrně krátké době, v rozmezí let 1709 – 1743. Všechny tyto kostely jsou připisovány českému architektovi a staviteli německého původu, představiteli vrcholného baroka Kiliánovi Ignácovi Dientzenhoferovi a jeho otci Kryštofu Dientzenhoferovi.

Barokní skvosty můžete spatřit ve vesnicích na Broumovsku: Bezděkov nad Metují – kostel sv. Prokopa, Božanov – kostel

sv. Máří Magdalény, Broumov – kostel sv. Václava, Hěžda – kaple Panny Marie, Heřmánkovice – kostel Všem svatých, Otovice – kostel sv. Barbory, Ruprechtice – kostel sv. Jakuba Většího, Šonov – kostel sv. Markéty, Verněřovice – kostel sv. Michaela, Vižňov – kostel sv. Anny.

V dnešních dobách se v jednotlivých kostelech koná hudební festival Za poklady Broumavska. Každé léto tak ožívá krásy barokních skvostů a návštěvníci festivalu mohou obdivovat i vnitřní krásu kostelů. Kostel sv. Prokopa na Bezděkově nad Metují

Barokní kostel byl vystavěn u křižovatky cest vedoucích od Police nad Metují, Machova a Náchoda a tvoří dominantu horní části obce. Také se stal roku 1999 hlavní částí znaku obce.

K výstavbě kostela sv. Prokopa dal

podnět broumovský opat Otmar Zinke, který sem do našeho kraje přilákal v té době renomované architekty – Kryštofa Dientzenhofera a jeho syna Kiliána Ignáce Dientzenhofera, kteří v tomto kraji mají na svědomí tzv. „broumovskou skupinu kostelů“.

Stavba kostela probíhala v letech 1724 – 1727 a o dva roky později 14.8.1729 byl vysvěcen opatem Zinkem. Kostel je osmiboký, centrální s mělkými bočními kaplemi. Presbytář je situovaný na šířku a půlkruhově usazený. V průčelí kostela jsou dvě robustní věže. Trojosé hlavní průčelí je seřveno zmíněnými bočními věžemi, stěny jsou členěny lizénami s obíhající prostřední římsou. Nad ústředním prostorem se klene zrcadlová klenba. V lodi a presbytáři je nástropní rokoková freska. Vzhle-

dem k tomu, že náklady na vybavení si museli vsi a farnosti krýt sami, bylo vnitřní vybavení kostela postupně přidáváno. Na hlavním oltáři je vyobrazeno „Setkání knížete Oldřicha se sv. Prokopem“ pochází z roku 1743 od pražského malíře J.K.Kováře. V nástavci je obraz sv. Vintře, na římsě Bůh Otec, v bočních lodích jsou empírové oltářky sv. Václava a Panny Marie. Kazatelna pochází z roku 1752 a je na ní vyobrazen znak broumovského opata Fridricha Grundmana, který zde sloužil v letech 1725 – 1772 příležitostně mše.

V této době kostel spadá pod Policekou farnost. Slouží se zde dvakrát v týdnu mše ve čtvrtek a v neděli. Mše sem dojíždí sloužit kněz z Police nad Metují ThMgr. Marian Lewicki.

Petra Kovářová/Markéta Hanušová

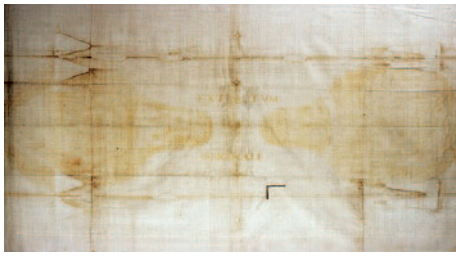
Kopie Turínského plátna v klášteře

Unikátní nález uvidí návštěvníci při prohlídce broumovského klášterního refektáře

Kopie tzv. Turínského plátna, která byla v roce 1999 nalezena v klášterním kostele nad kaplí sv. Kříže, je vystavena v klášterním refektáři. Pochází z roku 1651 a byla darem turínského biskupa Bergiria broumovskému opatovi Sobkovi z Bilenberka. Na světě existuje kolem 40 kopií, tato je však středoevropským unikátem, jedinou kopií nacházející se severně od Alp. Stáří relikvie, na které je zobrazeno mrtvé Ježíšovo tělo, přesně dokumentuje autentická listina, která byla k rouchu přiložena.

Co je Turínské plátno?

Relikvie, o níž se zejména v katolické církvi traduje, že je plátnem, do něž krátce po ukřižování bylo zahaleno tělo Ježíše Krista, poté co jej z kříže snáli Josef z Arimatie a Nikodém. Na plátně je pouhým okem viditelný otisk mužské postavy. Název plátna je odvozen od italského města Turín, kde je tato relikvie od roku 1578 uchovávána. Mnoho výzkumů nasvědčuje pravosti plátna, medializovány však byly zejména chybně interpretované výsledky studií, které původ zkoumaného vzorku kladly do doby vrcholného středověku.

red

Historické pohádky a pověsti z Ostaše

Na první pohled můžeme vidět, že celé Broumovsko je výjimečné pro svoji překrásnou krajinu plnou nezvyklých skalních útvarů, zelených lesů a historických památek. Možná právě tyto okolnosti stály u vzniku nesčetného počtu pohádek a pověstí, které se naším krajem táhnou stejně jako skalní útvary nebo řeka Metuje.

Pokud vyjdete na vrchol hory Ostaš (700 m n. m.) a rozhlédnete se po kraji, naskytne se Vám neobvyklý pohled na okolí. Broumovské stěny, rozsáhlé louky, pole, město Police nad Metují a okolní vsi. Zkusme se rozhlédnout po okolí trochu jinak. Jako kdybychom si nasadili kouzelné brýle a mohli vidět historii a pověsti tohoto kraje.

Mohli bychom vidět na úzkých stezkách vedoucích do skal obyvatelé města Police nad Metují ve spěchu prchající

do bezpečí skalních labyrintů. Především v době pobělohorské, ale i dříve za Husitských válek se tak stávalo docela často. Stíhání Pruskými vojáky vzali své rodiny, nejnětější věci a opustili svoje domovy. Důkazy jejich putování můžeme nalézt i dnes. Jako svědci minulosti střeží cestu Ostašský zrádce. Když 27. května 1421 vojsko ze Slezska přepadlo a vypálilo město Polici, všichni obyvatelé stihli utéct do bezpečí hory Ostaše. Jen jediný člověk byl chycen – známý lakomec mlynář

Holinka. Ten za slíbenou odměnu prozradil úkryt uprchlíků. Následkem jeho zrady bylo strašné krveprolití. I mlynář Holinka byl štat. Velký skalní útvar ve tvaru hlavy má prý obličej tohoto zrádce. Nemůžeme přehlédnout ani Žizkovu nebo také Husitskou lípu. Jednoho dne si chudý drvák Špulák chtěl natrhat trochu květů z této lípy. Když vylezl nahoru, zaujal ho zvláštní suk, podobný klínu, z kterého splývaly dolů chomáče, podobné ženským vlasům. Zastavil se a zjistil, že se opravdu nemýlí! Našel jen další důkaz již výše zmiňovaného krveprolití. Způsob jakým Slezští vojáci zabíjeli ženy, které se přidaly k Husovu učením, byl opravdu krutý. Za vlasy je přibíli vysoko ke stromu a potom je probodili.

Podíváme-li se důkladněji – hlouběji do minulosti, uvidíme Krakonoše, pána Krkonoše, který jezdil do Orlických hor. Cestou přes Ostaš narazil na kulatý bal-

van. Podle pověsti byl Krakonoš vášnivý fotbalista a tak se tedy pustil do hry. Kopal tak celou hodinu, až nakonec po prudkém výkopu balvan vyletěl vysoko do oblak. Potom míč zapadl mezi dvě skalní stěny a pevně mezi nimi uvízl. Další památka, a to obrovská rukavice, po něm zůstala v dolní části Ostaše. Možná bychom mohli zahlédnout i obyvatele Trpasličí skály. Skála s nesčíslným počtem děr byla kdysi dávno domovem malých trpaslíků, kteří celý život dolovali podzemí zlato a diamanty, které skladovali právě v této skále. Potom co i poslední trpaslík opustil Ostaš, jejich poklady se propadly zpátky do podzemí.

Toto zdaleka není všechno. Pověstmi a pohádkami o tajných chodbách, skrytých pokladech a strašidelných příbězích jsou popsány celé knihy. Nacházíme se přeci v „kraji Aloise Jiráska“!

Martina Golová

Chatová osada Ostaš

Celoroční ubytování v chatkách, kemp, restaurace, občerstvení, skalní labyrinty.
www.ostas.adrspach.cz, tel.: 491 543 329, 603 781 832

Československé opevnění z let 1935-38

I v našem regionu si přijdou na své milovníci vojenské turistiky

V roce 1935 začal náš stát s výstavbou stálého opevnění, jako hráze proti agresi nacistického Německa. Jeho součástí je i linie lehkého opevnění z roku 1936 na Broumovsku.

Rozhodnutí stavět pevnosti padlo v roce 1934 a svou roli v něm hrála snaha o zajištění obrany hranic do příchodu zmobilizované armády, o vyrovnání početní převahy nepřítele a zajištění také spojenecké svazky – především Francie měla s výstavbou opevnění velké zkušenosti.

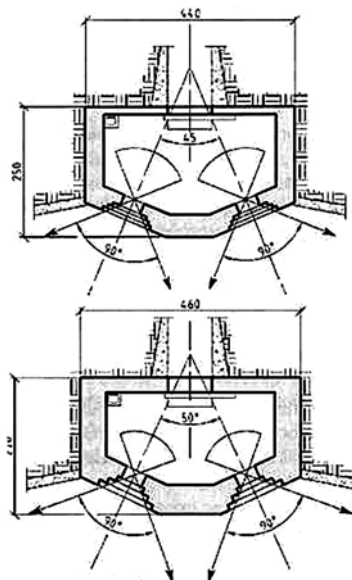
Při projektování opevnění se vycházelo z představ armádního velení, zkušeností spojenecké Francie a vlastních možností. Představy byly založeny na vyhodnocení bojů 1. sv. války – ta byla válkou pozici, kdy je velký důraz kladen na polní opevnění, spojující několik objektů, ukrývajících těžký kulomet, schopný zastavit útok nekrýtlých jednotek protivníka.

Brzy po začátku výstavby opevnění bylo jasné, že je nutné opevnit hranice rychleji než postupovala výstavba opevnění těžkého. Reakcí na toto zjištění byl právě návrh lehkého opevnění označovaného jako vzor 36. Bylo vyprojektováno 6 typů objektů, u nás se nacházejí tři – typ A, B, C lišící se tloušťkou stěn a počtem střel. Pevnost betonu byla požadována 300kg/cm² (30MPa). Vybavení bylo strohě uzavřeno vchodu, střel a dřevěné stolky pod kulometry. Vše ostatní si osádka přinášela sebou. Objekty se umísťovaly do míst s dalekými výhledy, s možností postřelovat důležité mosty, křižovatky a železniční tratě. Vznikl tak jeden, někdy i nesouvislý sled – clona opevnění.

Na území Broumova bylo opevnění vz. 36 rozděleno do dvou stavebních úseků

– II.a Hronov a II.b Adršpach. Jelikož se celý Hronovský úsek – Velké Poříčí – Machov – Suchý Důl nacházel i po záboru pohraničí na čs. území, byl v době protektorátu německými ženisty kompletně zničen. Adršpašský úsek – Jetřichov – Teplice nad Metují – Adršpach – Chvaleč – Petříkovice je zachován.

Úsek Adršpach začíná na východě pevnůstkou č. 123 A, která leží přímo u silnice II/303 Broumov – Náchod po pravé straně cca

350m nad odbočkou do Jetřichova. Ze silnice bývá hezky vidět a přístup k němu je velice snadný. Objekt č. 122 A leží 200m severozápadně. Po válce byl upraven na jakýsi sklad – vnitřní příčka, nové dveře, oplocení. Nad obcí Jetřichov u písničky a betonárky BEZEDOS se nachází č. 121 B, který je také stížen poválečnými úpravami: přístavbou a oplocením. Křížení železniční trati Choceň – Meziměstí – Broumov se silnicí Jetřichov – Teplice n. M. střelil objekt č. 120 A a č. 119 B. Oba jsou ze silnice dobře vidět. Přes léto jsou hůře přístupné, jelikož stojí stranou silnice na kraji lesa a v louce. Nedaleko Verněřovické studánky se nachází č. 118 C – stavba se třemi střelnami a zajímavými nápisy na částečně zachovalé výdřevě. Dále k Teplicím n. M. stojí objekty č. 117 B, č. 116 B a č. 115 A. Ve „stosedmnáctce“ se zachovala kompletní výdřevě s nápisy příslušníků Stráže Obrany státu, kteří bránili tuto pevnůstku. „Běčko“ 116 je nyní uzavřeno a fasáda objektu je natřena maskovacím nátěrem. Prostor Teplic n. M. strážil objekty č. 114 A, č. 113 C a se zvláštním zakrytím vchodu železobetonovou deskou č. 112 A. Další stavba č. 111 A se nachází až za Adršpašsko – teplickými skalami, kde spolu s č. 110 B a č. 109 B pokrývají planinu mezi Adršpachem a Hodkovicemi. Samotné údolí Hodkovic uzavírají proti sobě postavené č. 108 A a č. 107 A. Dále pokračuje linie na Chvaleč a Petříkovice.

Pro případnou turistickou návštěvu jsou

nejvhodnější objekty č. 123 A, blízko kterého je odpočívadlo a šterkové parkoviště, č. 121 B nacházející se nad Jetřichovem nedaleko od silnice – je však špatně viditelné. Za návštěvu stojí určitě č. 116 B, které je sice uzavřené, ale opatřené maskovacím nátěrem. Při cestě z Horních Teplic do Adršpachu přes Borek je možno ve stráni nad cestou vidět č. 112 A. Na okružní trase okolo Adršpašsko – Teplických skal u místa zvaného Kalousy cca 150m před vstupem do Vlčí rokle stojí objekt č. 111 A, který je velice pěkně přístupný jak pro pěši, tak pro cyklisty. Pro všechny zájemce o opevnění připomínám, že vstup do objektů opevnění je zakázán!

Případní zájemci, kteří by rádi viděli, jak probíhá rekonstrukce jednoho objektu těžkého opevnění od úplného začátku, mohou navštívit objekt T-S 19 Turov mezi Stárkovem a Červeným Kostelcem. O něj se od roku 2009 stará občanské sdružení KVH T-S 19 Turov. V současné době probíhá jeho vyklízení, uzavření a vznik muzea věnovaného tématice čs. opevnění a 2. sv. válce s vazbou na Broumovsko.

Kdokoliv, kdo má nějaké informace k tématice čs. předválečného opevnění na Broumovsku a rád by se o ně podělil, se může ozvat na adresu: Alšova 114 Broumov II 550 01, na mail: T-S19@seznam.cz, www.t-s-19.wz.cz

Jan Joudal

Prameny, materiály:

Internetové stránky www.ropiky.net
Vlastní průzkum
Jiřena Jan, Mikošák Jakub, Pilvousek Tomáš:
Broumovsko a Trutnovsko, 2006, FORTprint
Kejzlar Miroslav, Čermák Ladislav, Holzknecht Pavel:
Opevnění na Trutnovsku, 2008, FORTprint
Šrámek Pavel: **Ve stínu Mnichova**, 2008, Mladá fronta

Rekonstruovaný Park Alejka

Nejstarší parková plocha má novou tvář

Broumov je venkovským městem, proto mohou návštěvníci snadno využívat čas k pohybu v okolní přírodě. Avšak rovněž ve městě lze navštívit veřejnosti přístupná místa nabízející prostory pro pohybové aktivity.

Od letošního roku je možné využívat rekonstruovaný Park Alejka na západní straně města. Alejka z části lemuje historické jádro Broumova, neboť se nachází na místě bývalých parkánů, tj. obranného městského opevnění. Alejka je nejstarší městskou parkovou plochou přístupnou veřejnosti. Kaštanová alej byla v parku vysázena v letech 1814 – 1815 a tvořila odpočinkové korzo. Na kaštanovou alej opatřenou lavičkami vzpomíná z dob studií v klášterním gymnáziu v 60. letech 19. století spisovatel Alois Jirásek. Ke konci 19. a na začátku století 20. byl park rozšiřován a upravován. V roce 2009 proběhla téměř po sto letech

rekonstrukce, která zachovala základní dispozice parku, avšak rozšířila možnosti jeho využívání. Kaštanová alej nabízí pohodlnou procházku, ale členitý terén s upravenými cestičkami mohou zájemci využít pro běh. Ve spodní části parku je travnaté hřiště pro míčové hry, za potokem hrací prvky pro nejmenší děti – různá houpadla nebo skluzavka. Větší děti mohou svou odvahu vyzkoušet na lanové pyramidě, na lanové lávce přes potok nebo najít zábavu na máchadle u potoka.

Město Broumov Park Alejka rekonstruovalo díky podpoře Nadace PROMĚNY.

CK BROUMOVSKO

Vydejte se s námi za poznáním krás Broumovského výběžku – kraje baroka a pískovcových skal – prostřednictvím zážitků a pobytů s atraktivním programem.

Na kole za krásami barokních kostelů

Jedinečná příležitost! Nahlédněte do jinak uzavřených prostor kostelů vystavených věhlasnými architekty Kryštofem a jeho synem Kiliánem Ignácem Dientzehoferem.

Celodenní cyklistický výlet s průvodcem a odborným výkladem.

Cena od 3 osob.

890

Kč/os.

Horolezecký výstup na vrcholy Bischofsteinu

Nechte se zkušeným instruktorem zasvětit do základů lezení a slaňování v rámci tříhodinového kurzu určeného i úplným začátečníkům. Cena od 3 osob, kompletní výstroj zajištěna.

515

Kč/os.

Broumovsko z jiné perspektivy – let větroněm

30 minut čisté dechberoucí nádhery. Krása starobylého Broumova a pískovcových skal, jak ji dosud nezáte. Let s velezkoušeným pilotem. Délka letu cca 30 minut.

985

Kč/os.

Broumovsko koňmo

Znásobte si požitek z krásné krajiny čtyřhodinovou projíždkou na koni! Průvodce zajištěn.

600

Kč/os.

Relax po odpočinku

Načerpejte sílu k dalšímu aktivnímu odpočinku na Broumovsku: dopřejte svému tělu hodinovou kúru v bahenním zábalu!

900

Kč/os.

Více nabídek: www.ckbroumovsko.cz

Nevšední zážitky na nevšedním místě.

Za hudebními poklady Broumovska

Hudební festival Za poklady Broumovska slaví jubileum. Letošní ročník je již pátým v pořadí. Podívejte se s námi do jeho historie a přijměte pozvání na některý z letošních koncertů.

Broumovská skupina barokních kostelů je jedinečným skvostem. Převážná většina z nich pochází z dílny otce a syna Dientzenhoferových, uznávaných barokních stavitelů evropského významu, kteří přispěli k unikátnosti jejich zasazení do zdejší krajiny. Z každého z nich je vidět na některý další. Poutník tak může procházet krajinou s jistotou, že jeho cesta má cíl a je před ním další zastavení, které potěší oko i ducha.

Oživit kostely, otevřít je nejen věřícím, ale i široké veřejnosti pro duchovní, vzdělanostní a kulturní zážitky je nejen cílem festivalu, ale také jedním z témat, které zmiňuje pan arcibiskup Dominik Duka jako své poslání a které měl na zřeteli při osobní záštitě festivalu jako královéhradecký biskup.

„Vážení občané a návštěvníci Broumovska, přijměte pozvání k návštěvě pokladů Broumovska – kostelů, v nichž o letošních prázdninách týden co týden zazní hudba“. Tato věta uváděla v roce 2006 první ročník Za poklady Broumovska v propagačním letáku. Cyklus koncertů byl součástí stejnojmenného projektu spolufinancovaného z grantu, jehož cílem bylo všestranně propagovat Broumovsko. Cyklus volně navazoval na předchozí aktivity vedoucí k oživení zdejších kostelů a snažil se, aby od nich nebyla odvrácena pozornost. I druhý ročník byl následně financován ze stejných prostředků. Při rozhodování, zda s koncem možnosti grantového spolufinancování skončí

i prázdninový cyklus, bylo všem jasné, že by to nebyl krok správným směrem. Cyklus si získal své příznivce nejen mezi obyvateli Broumovska, ale lákal i návštěvníky z okolí. Dobrovolný svazek obcí tedy rozhodl o jeho pořádání i v dalším období, i když si jeho členové byli plně vědomi, že bez finanční grantové podpory s podporou evropských zdrojů, to bude mnohem složitější. V této situaci nabídla své zapojení Agentura pro rozvoj Broumovska, která se pak v roce 2008 stala spolupořadatelem zodpovědným nejen za uspořádání a průběh festivalu, ale převzala i spoluzodpovědnost za naplnění finančního rozpočtu festivalu při nezvýšené finanční náročnosti pro města a obce v regionu. Tento, pro Agenturu jako spolupořadatele festivalu průlomový rok, byl velmi úspěšný jak z hlediska počtu návštěvníků, tak vybraného dobrovolného vstupného. To se v prvních dvou letech stalo tradicí a třetí ročník ji neporušil. Přínosem agentury získala akce profesionální dramaturgii a pro-

pagaci. Její cíle a poslání byly formulovány a zveřejněny v propagačních materiálech. Ty získaly novou grafickou podobu, která se stala její nedílnou součástí, její tvář. Z cyklu koncertů se stal festival.

Po úspěšném třetím ročníku převzala pořádání čtvrtého Agentura pro rozvoj Broumovska v plné míře. Za čtyři roky svého trvání přivedl festival na Broumovsko takové hvězdy, jakými jsou Kateřina Englichová, Václav Hudeček, Pavel Šporcl či Štěpán Rak, ale i mnoho mladých talentovaných umělců, pro které se stal významnou příležitostí v jejich začínající nebo rozjíždějící se kariéře. Loňský ročník byl průlomový i tím, že poprvé na festivalu vystoupil zahraniční účastník, polský Royal String Quartet. Letos přivítáme mladou Timeu Acsai, maďarskou flétnistku. Novinkou pak letos bude doprovodný program, který včas zveřejníme na webových stránkách festivalu.

Významným krokem bylo oficiální ukotvení spolupráce a jsme hrdi na partner-

ství s mezinárodním hudebním festivalem Pražské jaro a mezinárodní rozhlasovou soutěží Concertino Praga. Laureáti těchto uměleckých soutěží získávají jako jednu z cen možnost vystoupit v rámci festivalu Za poklady Broumovska, čehož vybraní mladí interpreti rádi využívají.

Nad programovou a dramaturgickou kvalitou festivalu bdí Čestná rada festivalu v čele s profesorem Jiřím Hlaváčem. Jejími členy jsou významné osobnosti z oblasti klasické hudby a veřejného života, kteří svým členstvím vyjadřují podporu festivalu a souhlas s jeho vizí a cíli. Jejich vlídná slova adresovaná festivalu jsou součástí programové brožury, která festival již třetím rokem doprovází.

Svou záštitu festivalu opakovaně poskytují pánové Prokop Szistrzonek, Dominik Duka a Lubomír Franc. Ta je pro nás kromě velké morální podpory i závazkem udržet vysoko nastavenou laťku, profesionalitu a kvalitu naší práce.

Abyste se to dařilo, řídíme se vizí a cíli festivalu, které byly v roce 2008 jasně formulovány a které se nemění:

Umožnit mladým špičkovým interpretům klasické hudby vystoupení v zaplněných prostorách jednoho z kostelů

Popularizovat klasickou hudbu ve všech jejích podobách pro širokou veřejnost

Upozornit na velmi kritický stav uvedených kostelů a pomoci tím těm, kteří usilují o jejich záchranu a opravu

Jsem rád, že tyto cíle oslovují nejen vás návštěvníky, ale i významné mediální partnery jako i významné sponzory a podporovatele. Bez jejich přispění bychom festival pořádali nedokázali.

Krása krajiny na Broumovsku vyvolává nesmírně silné dojmy a pocity a klasická hudba znějící v kulisách barokních kostelů je ještě umocňuje. Dokonalá harmonie přírody a lidské tvořivosti - toto spojení je neopakovatelné a festival umožňuje tento prožitek širokému okruhu obyvatel Broumovska i jeho návštěvníkům.

Vybrané finanční prostředky dobrovolného vstupného jsou použity na úpravy a opravy kostelů „broumovské skupiny“. Každý z nás tak může dle svých možností přispět k tomu, aby se další ročníky festivalu měly kde konat.

Zveme Vás. Navštivte s námi místa, která jsou mnohdy po většinu roku uzavřená. Nechte se pohltit fascinující atmosférou koncertů a vychutnejte si tento sváteční zážitek. Objevte zjevné i skryté poklady Broumovska. Ty vnější i ty vnitřní.

V den konání koncertu je kostel otevřen pro veřejnost již od 10.00 hodin.

Koncert začíná vždy v 18.00 hodin slavnostní znělkou festivalu.

Aktuální informace, podrobnosti k programu festivalu i náhled do historie minulých ročníků naleznete na webových stránkách www.zapoklady.broumovsko.cz

Za poklady Broumovska*Hudební festival**v kostelích Broumovska***3. 7. – 4. 9. 2010***Program:***Sobota 3. července 2010**

Broumov, klášterní kostel sv. Vojtěcha

**Five Star kvartet,
klarinetý****Sobota 10. července 2010**

Heřmánkovice, kostel Věch svatých

**Kekula, Pěruška, Hejný,
smyčcové trio****Sobota 17. července 2010**

Šonov, kostel sv. Markéty

Timea Acsai, flétna**Sobota 24. července 2010**

Zdoňov, kostel Nejsvětější Trojice

Jana Boušková, harfa**Sobota 31. července 2010**

Otočice, kostel sv. Barbory

**Jana Fabiánová Quartet,
& Jana Koubková jako host
jazz-blues****Sobota 7. srpna 2010**

Vernéřovice, kostel sv. Michaela

Martin Kasík, klavír**Sobota 14. srpna 2010**

Vižňov, kostel sv. Anny

**Laureát soutěže
Concertino Praga
(program v jednání)****Sobota 21. srpna 2010**

Martínkovice, kostel sv. Martina a Jiří

**Ivan Ženatý, housle
Michal Mašek, klavír****Sobota 28. srpna 2010**

Ruprechtice, kostel sv. Jakuba Většího

Juventus Collegium**Sobota 4. září 2010**

Božanov, kostel sv. Maří Magdalény

Štefan Margita

Změna programu vyhrazena.

Začátek koncertu vždy v 18:00.

Vstupné dobrovolné.

V den konání koncertu jsou kostely
přístupné veřejnosti.**www.broumovsko.cz**

www.zapoklady.broumovsko.cz

V. ročník broumovského Malého letního divadlení

Malé letní divadlení se představuje v celé své kráse**Donedávna bývalo léto v Broumově v době letních prázdnin časem, kdy brány
městského divadla zůstávaly zavřené a po divadelních představení nebylo ani stopy.**

V létě roku 2006 mohlo ale broumovské léto konečně přestat zahálet, co se divadla týče. A to díky malému letnímu divadlení, festivalu divadelních představení konajících se na nádvoří Benediktinského kláštera v Broumově, které vzniklo z iniciativy města Broumova a mohlo se dále rozvíjet díky podporovatelům, sponzorům a především věrným divákům.

Malé letní divadlení má jasný záměr: nabídnout všem příznivcům divadla a kultury výjimečná divadelní představení a ojedinelé kulturní zážitky. Plné řady spokojených diváků po každém divadelním večeru prvních ročníků festivalu byly tou nejlepší odpovědí na naše očekávání. Po dramaturgické stránce se vždy povedlo poskládat

pestrý výběr toho, co česká jeviště nabízejí. Přední čeští herci a herečky i amatérští umělci začali na nádvoří broumovského kláštera přivážet mimořádné inscenace v široké tematické, stylové i žánrové škále.

Milovníci divadla nebudou ani letos v létě ochuzeni o zajímavé kulturní zážitky. V současné době probíhají přípravy na půlkulatý V. ročník festivalu divadelních představení konajících se na nádvoří Benediktinského kláštera v Broumově a diváci se mají rozhodně na co těšit! Ze záruk plánovaných příprav prozradíme alespoň tolik, že se v létě do Broumova chystá mnoho zajímavých amatérských představení a jako třešnička na dortu na konec vynikající představení v podání předních

českých herců. V. ročník festivalu bude slavnostně zahájen dne 25. 7. ve 20.00 hod a bude probíhat po následujících pět dní až vyvrcholí ke svému slavnostnímu zakončení v pátek 30. 7. 2010. Všechna představení se uskuteční na nádvoří kláštera a v případě nepříznivého počasí v Městském divadle v Broumově. Na své si přijdou jak dospělí diváci, tak i naši nejmenší a po celý týden festivalu bude jako doprovodný program probíhat divadelní workshop určený všem po divadle dychtícím studentům.

Festivalu zůstává věrná i jeho patronka Valérie Zawadská, se kterou se diváci v průběhu festivalu tradičně uvidí.

Broumovská kytara 2010

**Historie Broumovské kytary sahá do 60. let minulého století, kdy byla přerušena normalizací. Pokus o znovuo-
novení proběhl v roce 1974, kdy byl festival definitivně zakázán.**

V novodobé historii festivalu se pod organizační záštitou Závěsle Kulturní Společnosti letos uskuteční již čtrnáctý ročník. V historii soutěžních, v tu dobu poměrně neznámých skupin, lze objevit taková jména jako jsou Divokey Bill, Vypsáná fixa, Jay-Zen, Liguérel či Imodium. Organizátoři se snaží mimo soutěžní část festivalu získat na závěrečné hodiny programu hosty zvučných jmen. Podařilo se do Broumova přivést například australskou

skupinu Simoriah, Annu K., Lenku Dusilovou, Hypnotix, -125 minut, UDG, Buty, Blue Effect Radima Hladíka, loni mimo jiné skupinu Cocotte Minute nebo Volant.

Letos se zatím podařilo zajistit vystoupení legendy českého punku - skupiny Plexis, kultovní rockové formace Kurtizány z 25. Avenue v čele s Tomášem Varteckým a své nové album představí Michal Hruza se skupinou hrůzy.

**Letošní čtrnáctý ročník se uskuteční v areálu
Dětského hřiště v Broumově dne 19. června od 13:00 hod.**

Polická „Kvíčerovská“ pouť již v srpnu

Odvážnější mohou shlédnout Polici nad Metují z ptačí perspektivy

V srpnu se v Polici nad Metují každoročně koná tradiční Kvíčerovská pouť. Na rok 2010 připadá termín 14. - 15. 8. Během těchto víkendových dní probíhá hlavní a velice „nabitý“ program.

Pouťové atrakce se na polické náměstí začínají sjíždět již od pondělí - aby v pátek bylo vše připraveno a zábava mohla začít. Nechybí zde ani doprovodný stánkový prodej, který nabízí občerstvení, textil, spotřební zboží, řemeslné výrobky...

A jaký bude letošní program? Pouťový program tvoří čtvrtě Recitál barokních houslí v kostele, páteční zábavy k poslechu i tanci (v Pellyho parku a na Vražedném pobřeží), hospůdka a střelnice Ostrožlečské gardy polické atd. V sobotu si přijdou na své ti nejmenší. Pro ně bude v Pellyho parku připravena diskotéka a malování barvami na obličej. V neděli se, jako každý rok, sjedou do Bezděkových sadů historická vozidla, která se předvedou v plné kráse - motocykly, automobily, traktory, parní a další stroje.

Na celý víkend je připraveno hned několik

výstav s různým zaměřením. Ve staré škole v Dřevěnce se můžeme těšit na výstavu starých dřevěných pohlednic, které se kdysi vyráběly při JZD Suchý Důl na Slavném (výstava bude probíhat od 11. 8. do 27. 8. 2010) nebo na výstavu kreseb a maleb Jaroslava Soumara, výtvarníka a pedagoga polické Základní umělecké školy (výstava bude probíhat od 11. 8. do 27. 8. 2010 a na 10. 8. je naplánována vernisáž). V Pellyho parku na Vás čekají adrenalinové aktivity a zábava, především pro rodiny s dětmi (slack line,

lukostřelba, trampolína, drobné tvořivé dílničky a další) spolu s káfirnou, která kromě nápojů poskytuje i něco k zakousnutí. Komplettní program s bližšími informacemi bude k dispozici na www.policko.cz

Radka Vlachová

Jiří Stivín vystoupí v Teplicích nad Metují

DVOŘÁKŮV FESTIVAL – Dvořákův Turnov a Sychrov – 55. ročník mezinárodního hudebního festivalu se letos koná ve dnech 5. června až 27. června 2010. Hudební slavnosti Dvořákův Turnov a Sychrov mají za sebou více než 50 ročníků.

Kořeny jeho vzniku však sahají ještě hlouběji do historie a to až do poslední čtvrtiny 19. stol., kdy býval mistr Dvořák na Trutnovsku hostem. Festival zrozený v pohádkové oblasti Českého ráje má letos již mnoho partnerských měst, která v letošním roce uvedou více než 20 koncertů. Festival je unikátním nejen co do délky trvání či rozsahu, ale také z hlediska obsahového. Chce nabídnout a nabízí nový pohled na Dvořákovu tvorbu, prezentuje hudbu nejen klasicky, ale také v nových netradičních aranžích a nabídnout zajímavý kulturní zážitek posluchačům různých žánrů.

Město Teplice nad Metují tento rok slavnosti navštíví 12. června 2010. Ve zdejší kině se od 19:00 představí Jiří Stivín a Jazz systém.

Jiří Stivín se zabývá interpretací předklasické hudby na zobcovou flétnu od r. 1975. Stivín interpretuje hudbu středověku, renesance i baroka, ovládá všechny druhy příčných i zobcových fléten. Kromě hudby předklasické se také věnuje jazzu, skládání a improvizované Nové hudbě. O čemž se ostatně budete moci v teplickém kině přesvědčit sami.

Více informací naleznete na: <http://www.ceskedotekyhudby.cz/festivaly/dvoakv-festival>.

Jana Klimešová

Nejlepší volba pro Váš příjemný pobyt!

Nabízíme ubytování a komplexní služby na profesionální úrovni!

Připravujeme pro Vás:

- od května do září 2010 každý pátek a sobotu venkovní grilování, možnost rezervace venkovního grilu pro firemní a soukromé akce v týdnu
 - od května do srpna jednou měsíčně hudba na venkovním grilu
 - týdenní speciality - ochutnávky vína
- květen - Den matek - sleva 20 % z občerstvení
- měsíc řecké kuchyně
- červen - nabídka velkých zeleninových salátů
- rozloučení se školním rokem - sleva 20 % na občerstvení
- červenec - měsíc specialit z ryb
- září - rozloučení s grilovací sezónou - hudba
- měsíc specialit z argentinského masa
- říjen - Halloween + hudba (masky 20 % sleva z občerstvení)
- měsíc specialit z těstovin

Kontaktujte nás: hotelveba@iol.cz, tel.: 491 580 211

Těšíme se na Vaši návštěvu!

Hotel VEBA provozuje **závodní stravování** v jídelně Broumov, Přadlácká 175.

Nabízíme:

- denně tři druhy teplých jídel vč. polévky
- každou středu pečeme domácí buchty
- od úterý do pátku svačtinové polévky
- v pátek navíc jedno hotové jídlo

Cena jídla při konzumaci v jídelně **58,00 Kč** vč. DPH (20%). Cena při rozvozu **56,00 Kč** vč. DPH (10%)

NOVĚ přijímáme stravovací poukázky **Ticket Restaurant**.

Mimo stravování nabízíme v prostorách jídelny možnost **pořádání menších společenských akcí** vč. zajištění občerstvení.

Kontaktujte nás: tel.: 491 523 888

Marathon Specialized Sudety Tour

Silniční a horské Rallye Sudety jsou oblíbeným cílem všech bikerů

Oblast Adršpašsko-teplických skal, okolí Broumovských stěn a Ostaše jsou proťány mnoha cyklostezkami a cyklotrasami. Jsou zde podmínky vhodné jak pro rekreační tak i závodní cyklistiku. Důkazem toho je fakt, že se zde koná několik významných a mezi bikery známých závodů. Mezi nejznámější patří silniční Sudety Tour konané v červnu a horské Rallye Sudety, které se konají v září a které patří k nejtěžším závodům horských kol v České republice.

První ze zmiňovaných závodů **SPECIALIZED SUDETY TOUR** se jede 12. června. Letos se koná již 6. ročník tohoto veřejného silničního cyklo maratonu, jehož zkušební nultý ročník se jel v roce 2004. O rok později to byl regulérní závod na 150 km krajem Broumovska, Policka a Jestřebích hor. V současnosti si každý závodník může, dle vlastních sil, vybrat délku trati sám.

Delší variantou je závod na 170 km s převýšením 2200 m a pro ty, kterým se 170 km zdá mnoho, se nabízí závod na 100 km s převýšením 1000 m. Trať závodu vede kopcovitou krajinou Sudet po kvalitních komunikacích, povrch trati je z 96% asfalt a 4% dlažba a vyznačuje se kratšími, ale náročnými stoupáními, z nichž nejznámější jsou Vysoká Srbská, Odolov, Chva-

lečské serpentiny a závěrečné serpentiny do cíle na Bišíku. Trať je značena černými trojúhelníky ve žlutém čtverci 14 x 14 cm na svislém dopravním značení a šipkami s „S“ na silnici.

SPECIALIZED RALLYE SUDETY sportovní událost, která se letos koná 11. září, je již 16. ročník jednoho z prvních maratonů horských kol v České republice –

Sudety Rallye, který vymyslel a v září roku 1995 v Teplicích nad Metují také uspořádal, pěkovský nadšenec Jarda Soumar.

Podzimní cca 120 km nebo 60 km dlouhý závod se součtem převýšení větším než 3000 m vede velice členitým trémem kolem Teplických a Adršpašských skal, Broumovskými stěnami, přes Stolové hory, Bor a Ostaš. Jeho trať je v terénu celoročně značena a je náročná nejen svou délkou a převýšením, ale i technickou obtížností, a to zvláště ve sjezdech. Pouze 15% trati vede po silnicích, 85% je po lesních a polních cestách. Start a cíl závodu se v posledních letech ustálil na teplické pěší zóně.

Oba závody jsou nejen zajímavou akcí z pohledu závodníků, ale i velmi zajímavou podívanou pro diváky, takže neváhejte a přijďte podpořit vrcholové, ale i odvážné rekreační cyklisty a zároveň si prohlédnout krásy našeho kraje. **Jana Klimešová**

Značení závodu

Trať mountainbike maratonu Specialized Rallye Sudety vede v CHKO Broumovsko, je jednosměrná a je unikátní svým celoročním značením, žlutého čtverce s modrým trojúhelníkem, který svým cípem značí směr jízdy. I proto je trať využívána i mimo termín závodu jako cyklotrasa, nebo jako tréninková trasa pro otrlé bikery. Jedná se o jednu z nejtěžších tras pro závod horských kol v České republice, která se vyznačuje především svým převýšením, technickými sjezdy ale také v neposlední řadě právě svým netradičním značením.

Divadlo Zahrada* v sezóně 2010

Nejen divadlo, ale také krásný výhled na Javoří hory vás čeká při návštěvě Zahrady*

Divadlo Zahrada* vzniklo v roce 2007 v rámci projektu Agentury pro rozvoj Broumovska - Zahrada* kulturní. Jedná se o profesionální repertoárové divadlo, jehož domovskou scénou je klášterní zahrada v Broumově, kde také od května do září pravidelně uvádí své inscenace.

V zimním období se z divadla stává „divadlo zájezdové“ a vyjíždí za svými diváky po celé republice.

Sezóna 2010 je již čtvrtou, do které Divadlo Zahrada* vstupuje a to jako již tradičně s novou inscenací. Ta přináší do dramaturgie divadla zcela nový směr. Doposud Divadlo Zahrada* uvádělo tzv. klasická dramata od předních českých i světových autorů, ale Kabaret revue, jehož premiéra je právě pro letošní rok připravena, prolomuje v tomto směru jisté ledy. Jedná se zčásti o autorské představení divadla, plného skečů, písniček a různých jiných alotrů. Dle slov autorů jde o pořádný koktejl zábavy, který má pouze jediný cíl – bavit, bavit a bavit. V Kabaret revue se představí nové tváře divadla a jako stálý host v rámci představení bude vystupovat divadlo Sou.Div.AB. Premiéra Kabaret revue je připravena na 22. 5. 2010 od 19 hod.

Samozřejmě na repertoáru divadla zůstávají také jeho starší inscenace.

Kočka na kolejích, Audience a „divadelní koncert“ Obrazy z kouře. Pokud jste ještě nenavštívili toto vskutku zajímavé divadlo, učinite tak v tomto roce a pevně věříme, že nebudete litovat.

Jan Holek

Ta Balada – Originální představení

Rozhovor s herečkou Perlou Kotmelovou

Perla Kotmelová (36), herečka, absolventka DAMU, divadlo Continuo-nový cirkus, divadlo Karomato, divadlo Nablízko, divadlo bratří Formanů, divadlo Na Prádle a divadlo Alfréd ve dvoře.

24. 8. 2010 k nám zavítá mimořádně zajímavé česko-francouzské představení Ta Balada, které se odehraje na nádvoří broumovského kláštera. Představení nám přiblížila v rozhovoru herečka Perla Kotmelová.

1. Jak vzniklo představení Ta Balada a jak jsi se ke spolupráci na něm dostala Ty?

S nápadem na Ta Baladu přišla Seiline Vallée. Scénář tohoto pouličního představení je volně inspirován japonskou legendou Obasute a jejím literárním zpracováním, které se stalo základem dvou slavných filmů, Balada o Narajamě.

Se Seiline a Salvim jsme se znali ještě z doby, kdy jsme účinkovali v divadle Continuo. Po pár letech jsme se sešli v Praze, kdy už fungovalo divadlo Decalages, které tito dva

umělci založili. Oslovili mě na spolupráci a já jsem měla radost a šla do toho.

2. Můžeš nám krátce prozradit, o čem inscenace pojednává?

Představení vypráví o staré ženě, jež je ponechána v horách, protože již své komunitě nepřináší žádný užitek. Jde o téma stárání a smrti, nepotřebnost starých lidí a způsob, jak na toto pohlíží naše západní společnost v porovnání s vnímáním stejné problematiky v jiných tradicích a kulturách. Jsou to témata vzpomínání, ztraceného mládí, přijetí a odevzdání se vlastnímu údělu.

3. Jak probíhalo zkoušení inscenace a bylo něčím výjimečné?

Zkoušení bylo velmi inspirativní, většina scén je kolektivní imaginace, nápady a někdy bylo těžké vše pospojovat. V tom nám pomáhala Zoja Mikotová, jako supervizor celého představení. Seiline a Salvi jsou velcí profesionálové, takže zkoušení bylo velmi intenzivní. Začínalo se hodinovou rozvíčkou, což je pro jejich akrobacii nezbytné a já jsem pracovala na „hlase“.

Celé představení doprovázím zpěvem a různými zvuky.

4. Čím je představení unikátní?

Celé naše představení se odehrává v okolí alegorického vozu. Používáme velmi specifický jazyk, jež vytváříme kombinací různých performativních forem a technik - hudby, tance, loutek a závažné akrobacie. Důležitou součástí poetiky inscenace tvoří hudba a živý zpěv. Vše je doplněno velmi výraznou a stylizovanou výtvarnou.

5. Čím se liší herečká práce v této inscenaci oproti klasické činohře?

Na ulici je vše potřeba výraznější, expresivnější. Představení je nonverbální, srozumitelné všude na světě. Je potřeba zaujmout vždy v naprosto jiném prostředí, otevřeném nesoustředěném prostoru, nejsou tu podmínky jako v klasickém divadle, nezasíná se....čeká se na tmou. Máme už spoustu dobrodružství s rozmary počasí, zvláště v loňské sezoně. Každé představení je výjimečné, naprosto jiné a někdy se vše s daným místem, architekturou, přírodou a její scénérií spojí

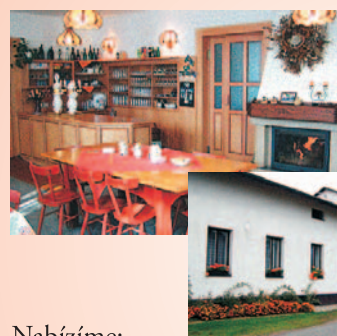

a je to zázračné. To je krása pouličního divadla.

6. Co bys vzkázala potencionálním broumovským divákům?

Děkujeme Broumovu, že můžeme hrát v tak nádherném prostředí. Přijďte, těšíme se na Vás.

Jan Holek

HOSTINEC U LIDMANŮ

Machovská Lhota 40

Hana Wójciková

tel.: 605 356 268

e-mail: info@ulidmanu.cz

www.ulidmanu.cz

Nabízíme:

- ubytování v 2-4lůžkových pokojích
- restaurace (nekuřácká), spol. místnost s TV, letní zahrádka
- možnost turistiky (Broumovské stěny, skalní města), cykloturistiky

KULTURNÍ A SPORTOVNÍ PŘEHLED

sobota 1. 5.
SLAVNOSTNÍ ZAHÁJENÍ KULTURNÍ SEZÓNY V ZAHRADĚ*
Tradiční zahájení sezóny v Klášterní Zahradě* v Broumově.

sobota 1. 5. od 8:30
POCHOD HVĚZDECKÝM POHOŘÍM V KRINICÍCH
Hřiště v Krinicích.

Úterý 4. 5. od 17:00
KINO – POHÁDKA DĚŠTOVÁ VÍLA
Kolárovo divadlo Police nad Metují.

sobota 8. 5. od 09:00
HASIČSKÁ SOUTĚŽ O POHÁR STAROSTKY
Občerstvení zajištěno po celý den. Historický šerm, výstava hasičské techniky a další.

sobota 8. 5. od 20:00
ZELENÁČI – K TANCÍ A POSLECHU
Hospůdka u Sládka Krinice.

Úterý 11. 5. od 19:00
KINO – ŽENY V POKUŠENÍ
Kolárovo divadlo Police nad Metují.

Sobota 15. 5.
35. ročník MEZINÁRODNÍHO POLICKÉHO VANDRU
turistický pochod s trasami 15 a 25 km, trasa každoročně obměňována
start Police nad Metují, fotbalové hřiště TJ Spartak.

Úterý 18. 5. od 17:00
KINO PRO DĚTI - ALENKA V ŘÍŠI DIVŮ
Kolárovo divadlo Police nad Metují.

čtvrtek 20. 5. od 19:00
TRABAND
Koncert originální české kapely.
Městské divadlo v Broumově.

sobota 22. 5. od 19:00
KABARET REVUE - premiéra
Divadlo Zahrada* Broumov.

čtvrtek 27. 5. od 19:00
KABARET REVUE
Divadlo Zahrada* Broumov.

Sobota 29. 5. od 9:00
DĚTSKÝ DEN S LESY ČR
Klášterní Zahrada* Broumov.

Sobota 29. 5. od 9:00 do 17:00, areál kláštera Police nad Metují
DEN ŘEMESEL
Smyslem této akce je ukázat veřejnosti různá zajímavá, dnes už málo vídaná řemesla a nabídnout návštěvníkům i možnost vyzkoušet si některé činnosti vlastníma rukama. Akce je tedy zaměřena především na řemeslníky, kteří budou na místě předvádět své umění.

Sobota 29. 5.
TEPLICKÁ ROCKOVÁ NOC
Festival rockových a metalových kapel.

Na fotbalovém hřišti v Teplicích nad Metují.

sobota 5. 6. od 13:00
VINUM ET CETERA
Nádvoří broumovského kláštera
Zahájení turistické sezóny v prostorách kláštera. Součástí veřejné ochutnávky nejlepších českých vín z kolekce Salónu vín ČR je pravidelně ojedinělý kulturní program spojující vystoupení místních dětí, amatérských umělců a profesionálů špičkové úrovně.

Sobota 5. 6. od 09:00
TURISTICKÝ POCHOD MEZIMĚSTSKÉJ ŠPIČÁK
Meziměstí – start na hřišti U kina.

Neděle 6. 6. od 13:30
10. ROČNÍK MEZINÁRODNÍHO BĚHU MEZIMĚSTÍ – MIEROSZÓW
Start v Meziměstí u MÚ.

Úterý 8. 6. od 19:00
KINO – NINE
Kolárovo divadlo Police nad Metují.

čtvrtek 10. 6. od 20:00
AUDIENCE / Václav Havel – Divadlo Zahrada*
Divadlo Zahrada* Broumov uvádí jednu z nejslavnějších her dramatika Václava Havla.

sobota 12. 6. od 14:00
SLAVNOSTNÍ OTEVŘENÍ PARKU ALEJKA
Prezentace úspěšně dokončeného projektu nadace PROMĚNY a Města Broumova. Slavnost je rovněž poděkováním všem, kteří se o tento úspěch zasloužili, a v neposlední řadě je to možnost strávit příjemné odpoledne v nově upraveném parku s pestrým programem pro malé i velké...

Sobota 12. 6.
TICHATSCHKEOVY HUDEBNÍ SLAVNOSTI – JIŘÍ STIVÍN A JAZZ SYSTÉM (koncert v rámci projektu Dvořákova festivalu)
Kino Teplice nad Metují.

Sobota 12. 6.
SPECIALIZED SUDETY TOUR
6. ročník veřejného závodu silničních kol (trať 170 a 90 km).
Teplice nad Metují

Úterý 15. 6. od 19:00
KINO – MAMAS A PAPAS
Kolárovo divadlo Police nad Metují.

čtvrtek 17. 6. od 20:00
KABARET REVUE
Divadlo Zahrada* Broumov.

čtvrtek 24. 6. od 20:00
KOČKA NA KOLEJÍCH / Jáchym Topol
Úspěšná divadelní hra v nastudování Divadla Zahrada* Broumov.

pátek 25. 6. od 22:00
NOČNÍ KLÁŠTER A ZAHRADA*
Přijďte na tajemnou noční prohlídku Broumovského kláštera a jeho zahrady.

sobota 26. 6. od 14:00
BROUMOVSKÁ POUŤ
Pouťové atrakce, stánkový prodej, bohatý kulturní program. To vše, jako již každoročně, na Mírovém náměstí v Broumově.
Od 20:00 koncert skupiny Poutníci.

sobota 26. 6.
SONOFF MUSIC 2010
Další ročník open air festivalu za účasti znovuzrozené teplické undergroundové legendy AKU AKU
Šonov – letní parket U oveček.

Sobota 26. 6.
POUŤOVÁ ZÁBAVA
Sál kulturního domu Suchý Důl.

Sobota 26. 6.
TOUR DE TORPÉDO
Machov – netradiční závod historických silničních kol v dobovém oblečení.

pátek 2. 7. od 20:00
ABBA STARS – open air
Velký koncert skvělé revivalové kapely ABBA v Zahradě* pod širým nebem.
Občerstvení zajištěno. Klášterní Zahrada* Broumov.

pátek 2. 7. – úterý 6. 7.
PIVNÍ SLAVNOSTI
Velké Petrovice – ochutnávka několika druhů pív

sobota 3. 7. od 18:00
ZAHAJOVACÍ KONCERT FESTIVALU ZA POKLADY BROUMOVSKA – FIVE STAR KVARTET (4 klarinety).
Broumov – kostel sv. Vojtěcha. Kostel pro veřejnost otevřen od 10:00 hod.

pátek 9. 7. od 22:00
NOČNÍ KLÁŠTER A ZAHRADA*
Přijďte na tajemnou noční prohlídku Broumovského kláštera a jeho zahrady.

sobota 10. 7. od 10:00
KLÁŠTERNÍ SLAVNOST U PŘÍLEŽITOSTI SVÁTKU SV. BENEDIKTA
Historická kapela, kejklř, beseda, pohádka pro děti, stánky s tradičními řemesly...
Areál Broumovského kláštera.

sobota 10. 7. od 18:00
ZA POKLADY BROUMOVSKA – JOSEF KEKULA, housle, JAN PĚRUŠKA, viola, PETR HEJNÝ, violoncello
Heřmánkovice – kostel Věch svatých.
Kostel pro veřejnost otevřen od 10:00.

sobota 10. 7.
PLASTIC PEOPLE OF THE UNIVERSE
Open air v Šonově a možná Hally Belly.

Sobota 10. 7.
24. ročník BĚHU NA HVĚZDU
start na Masarykově náměstí v Polici nad Metují.

sobota 10. 7.
SUCHODOLSKÝ DEN
Suchý Důl – odpolední soutěže pro děti, turnaj v minikopaně, zábava na letním parketu.

úterý 13. 7. od 20:00
KABARET REVUE
Divadlo Zahrada* Broumov.

čtvrtek 15. 7. od 20:00
KOČKA NA KOLEJÍCH / Jáchym Topol
Úspěšná divadelní hra v nastudování Divadla Zahrada* Broumov.

Čtvrtek 15. 7. od 19:00
TURECKO A SEVERNÍ KYPR – PUTOVÁNÍ ZEMÍ PŮLMĚSÍCE
Pellyho domy Police nad Metují.

sobota 17. 7. od 18:00
ZA POKLADY BROUMOVSKA – TIMEA ACSAI, flétna
Vižňov – kostel sv. Anny. Kostel pro veřejnost otevřen od 10:00.

úterý 20. 7. od 20:00
AUDIENCE / Václav Havel
Divadlo Zahrada* Broumov uvádí jednu z nejslavnějších her dramatika Václava Havla.

Úterý 20. 7. od 19:00
ART KINO - KATKA
Film Heleny Třeštíkové je unikátním časoběrným dokumentem, mapujícím čtrnáct let v životě mladé narkomanky a jejího marného zápasu se závislostí.
Pellyho domy Police nad Metují.

čtvrtek 22. 7. od 20:00
OBRAZY Z KOUŘE – koncert / Jan Holec
Motto: „Prsty se noří do klavíru, z písniček stoupá dým poezie a z duše kape krev.“
Divadlo klášterní Zahrady* Broumov.

pátek 23. 7. od 22:00
NOČNÍ KLÁŠTER A ZAHRADA*
Přijďte na tajemnou noční prohlídku Broumovského kláštera a jeho zahrady.

sobota 24. 7. od 18:00
ZA POKLADY BROUMOVSKA – JANA BOUŠKOVÁ, harfa
Zdoňov – kostel Nejsvětější trojice. Kostel pro veřejnost otevřen od 10:00 hod.

Sobota 24. 7.
ZAHÁJENÍ OSLAV 100. VÝROČÍ SDH
Meziměstí – soutěž v požárním sportu v rámci Podorlické ligy.

neděle 25. 7. – pátek 30. 7.
MALÉ LETNÍ DIVADLENÍ – 5. ročník
Týdenní letní přehlídka divadel různých žánrů pro místní diváky i příležitostné návštěvníky či turisty, probíhající na nádvoří Benediktinského kláštera v Broumově a v prostorách Městského divadla v Broumově.

pátek 30. 7.
KONCERT BAROKNÍ HUDBY
Kostel v Machově

sobota 31. 7. od 18:00
ZA POKLADY BROUMOVSKA – JANA FABIÁNOVÁ KVARTET + JANA KOUBKOVÁ
Otovice – kostel sv. Barbory. Kostel pro veřejnost otevřen od 10:00 hod.

sobota 31. 7. od 09:00
ZAHÁJENÍ 4. ROČNÍKU – KŘINICKÁ POUŤ

Od 15:00 Procesí po Křížové cestě.
Křinice.

neděle 1. 8. od 14:00
LITANIE S POSEZENÍM NA STATKU U TEINARŮ

Křinice – ukončení Křinické poutě.

Úterý 3. 8. od 19:00
ART KINO – NA SEVER

Antidepresivní offroad movie Norsko 2009.

Pellyho domy Police nad Metují.

sobota 7. 8. od 18:00
ZA POKLADY BROUMOVSKA – MARTIN KASÍK, klavír

Vernéřovice – kostel sv. Michala. Kostel pro veřejnost otevřen od 10:00 hod.

sobota 7. 8.
MARTA KUBISOVÁ S KLAVÍRNÍM DOPROVODEM PETRA MALÁSKA

Koncert u příležitosti výročí napadení naší vlasti komunistickými armádami.
Šonov – kostel sv. Markéty.

úterý 10. 8. od 20:00
AUDIENCE / Václav Havel

Divadlo Zahrada* Broumov uvádí jednu z nejslavnějších her dramatika Václava Havla.

Čtvrtek 12. 8. od 18:00
RECITÁL BAROKNÍCH HOUSLÍ

Kostel Nanebevzetí Panny Marie v Polici nad Metují.

pátek 13. 8. od 22:00
NOČNÍ KLÁŠTER A ZAHRADA*

Přijďte na tajemnou noční prohlídku Broumovského kláštera a jeho zahrady.
Klášteří Zahrada* Broumov.

sobota 14. 8. od 18:00
ZA POKLADY BROUMOVSKA – ŠIMON A MATOUŠ MICHALOVI, houslové duo

Šonov – kostel sv. Markéty. Kostel pro veřejnost otevřen od 10:00 hod.

sobota 14.8 – neděle 15.8
POLICKÁ „KVÍČEROVSKÁ“ POUŤ

Výstavy obrazů, zvířectva, citrusů a subtropických rostlin, jarmark, přehlídka historických vozidel, ukázka řemeslných prací, koncerty, výtvarné dílny, taneční zábavy v Polici nad Metují.

sobota 14. – neděle 22. 8.
JARMARK STOLOWOGÓRSKI (TÝDEN KULTURY POHRANIČÍ)

Největší akce svého druhu v oblasti Gór Stowych. Cyklus kulturních akcí, které kladou důraz na regionální a lokální produkty v Radkóvě.

úterý 17. 8. od 20:00
KABARET REVUE

Divadlo Zahrada* Broumov.

čtvrtek 19. 8. od 20:00
OBRAZY Z KOUŘE – koncert / Jan Holec

Motto: „Prsty se noří do klavíru, z písniček stoupá dým poezie a z duše kape krev.“

Divadlo klášterní Zahrady* Broumov.

Čtvrtek 19. 8. od 19:00
PROMĚNY KRAJINY – OLDŘICH JENKA

Pellyho domy Police nad Metují

sobota 21. 8. od 18:00
ZA POKLADY BROUMOVSKA – IVAN ŽENATÝ, housle/ MICHAL MAŠEK, klavír

Martínkovice – kostel sv. Jiří a sv. Martina. Kostel pro veřejnost otevřen od 10:00 hod.

Neděle 22. 8.
VELKÁ CENA POLICE NAD METUJÍ

Veřejný závod horský kol v cross country v rámci MTB Pohár Broumovsko 2010 v Polici nad Metují.

úterý 24. 8. od 20:00
TaBALADA / Česko – francouzské představení

Pouliční představení – nevšední, vizuální, akrobatické a hudební, hrané na alegorickém voze s konstruací pro závěsnou akrobacii. Nádvoří broumovského kláštera.

čtvrtek 26. 8. od 20:00
KOČKA NA KOLEJÍCH / Jáchym Topol

Úspěšná divadelní hra v nastudování Divadla Zahrada* Broumov.

pátek 27. 8. od 22:00
NOČNÍ KLÁŠTER A ZAHRADA*

Přijďte na tajemnou noční prohlídku Broumovského kláštera a jeho zahrady.

sobota 28. 8. od 18:00
ZA POKLADY BROUMOVSKA – JUVENTUS COLLEGIUM, noneto

Ruprechtice – kostel sv. Jakuba Věššího. Kostel je pro veřejnost otevřen od 10:00 hod.

26. - 29.8.
MEZINÁRODNÍ HOROLEZECKÝ FILMOVÝ FESTIVAL – MHFF 2010

27. ročník soutěžní přehlídky filmů zaměřených na horolezectví, sporty v přírodě a život v horách.
Teplice nad Metují.

Sobota 4. 9.
DUNĚNÍ ROCKOVÝCH TAMTAMŮ

Zábava na hřišti v Suchém Dole. Komunál, Rimortis, Epitaf, Nanovor, Devět milimetrů.

sobota 4. 9. od 18:00
ZÁVĚREČNÝ KONCERT FESTIVALU ZA POKLADY BROUMOVSKA – ŠTEFAN MARGITA, KATARÍNA BACHMANNOVÁ, klavír

Božanov – kostel sv. Máří Magdalény. Kostel pro veřejnost otevřen od 10:00 hod.

Sobota 4. 9.
UKONČENÍ OSLAV 100. VÝROČÍ SDH

Meziměstí – přehlídka požární techniky, soutěž v požárním sportu.

3.9. - 5.9.
REGIONÁLNÍ ZAHRÁDKÁŘSKÁ VÝSTAVA

Zahrádkářská expozice s prodejní částí a bohatým doprovodným programem. Teplice nad Metují.

sobota 11. 9. od 14:00
ROCKSTOCK

Druhý ročník festivalu českých a polských kapel.

Klášteří Zahrada* Broumov.

sobota 11.9.
VLADIMÍR MIŠÍK A ETC

Šonov – kostel sv. Markéty.

Sobota 11. 9.
SPECIALIZED RALLYE SUDETY

16. ročník jednoho z nejtěžších maratonů horských kol u nás (trať 123 a 63 km). Teplice nad Metují.

10. – 12. 9.
SPORTOVNÍ DNY MEZIMĚSTÍ.

Meziměstí – sportovní den školy, turnaj ve stolním tenise, silniční běh Meziměstím.

sobota 18. 9.
PIVNÍ TRIATLON

Start nedaleko hlavňovského rybníka u „kovopolských chatek“.

pátek 24. 9. od 19:00
ROMEO A JULIE – derniéra

Hraje: DS Wokno Broumov. Městské divadlo v Broumově.

sobota 25. 9.
SVATOVÁCLAVSKÝ JARMARK

Tradiční Svatováclavský jarmark na Mírovém náměstí v Broumově.

Sobota 25. 9.
POSVÍCENSKÁ ZÁBAVA

Sál kulturního domu Suchý Důl.

Sobota 25.9.
TEPLICKO-ADRŠPAŠSKÁ 33

4. ročník obnoveného, tradičního pochodu, který vede krásným prostředím Teplicko-adršpašských skal (trasy 16 km a 33 km).

Start na hřišti TJ Slavoj Teplice nad Metují.

neděle 26. 9.
BĚH NA HEJŠOVINU

Mezinárodní běžecký závod v běhu do vrchu. Start v Machově.

pondělí 27. 9.
TRADIČNÍ SUCHODOLSKÉ POSVÍCENÍ
Suchý Důl.

sobota 25. – neděle 26. 9.
MEZINÁRODNÍ FESTIVAL IM. IGNAZEHO REIMANNA

Radków, Wambierzyce, Police nad Metují. Start Radków.

říjen 2010
63. POLICKÉ DIVADELNÍ HRY
Přehlídka nejen amatérského divadla v Kolarově divadle v Polici nad Metují.

PRIVAT 347

Nabízíme Vám pohodové ubytování a to až pro 8 osob + přistýlka v klidné vilové části pouhých 5 minut od centra města Broumov s možností parkování.

- Kompletně vybavená kuchyň (sporák, lednice, mikrovlnná trouba)
- Kompletně vybavený obývací pokoj, TV, rozkládací gauč
- Celkem 4 ložnice s oddělitelnými dvojlůžky
- Samostatná koupelna s vanou a sprchou, samostatné WC

tel.: +420 / 603 907 664
web: www.privat347.cz

Kraj malebný, filmařům zaslíbený

Možná se Vám to bude znát neuvěřitelné, ale i náš region je atraktivní lokalitou pro filmaře a nejen pro ty české. Vydejte se s námi po stopách filmových zakoutí. Kromě známých pohádek se tu natáčelo také několik zajímavých a skvělých filmů.

ĐÁBLOVA LEST - 2008

Đáblová lest je třídílný film režiséra Jiřího Stracha s tematikou černé magie a okultismu. Inspirací filmu se stala existence tajemné Đablovky bible. Jedním z natáčecích míst filmů bylo také Benediktinské opatství svatého Václava v Broumově.

V hlavní roli doktora Michala Runy, znalce satanistických sekt a specialisty na okultismus si zde zahrál Ivan Trojan, policejního komisaře Petra Sumaru si zahrál Jiří Dvořák.

Studentka archeologie jen náhodou unikne podivné smrti a je nalezena v šoku. Zakrvácený oděv a tajemné symboly, které jí kdosi namaloval na tělo hadí krví, nasvědčují, že nepůjde o obvyklý případ.

MĚSTEM CHODÍ MIKULÁŠ - 1992

Melodrama režiséra Karla Kachyni. Některé záběry filmu byly natáčeny v klášteře v Polici nad Metují.

Hlavní role ve filmu vytvořili Josef Abrhám, Eliška Balzerová či Alena Mihulová. Příběh se odehrává v prostředí maloměstské nemocnice a staví na smutné atmosféře tohoto místa, zvláště silně v adventním čase. Postavy jsou z řad dětských pacientů i řad personálu.

ŘÁD - 1994

Historické drama režiséra Petra Hvížděho bylo natáčeno rovněž v Benediktinském opatství svatého Václava v Broumově. Historické drama z roku 1776, se točí kolem vojenského zběha, který se ukrývá v žen-

ském klášteře. Hlavní konflikt je mezi představiteli církve a armádou, mezi povinností, strnulými zákony, zneužitými dogmaty a humanitou, etikou a ctí.

KNĚŽNA LIBUŠE (THE PAGAN QUEEN) - 2009

Historické drama s trochou fantasy režiséra Constantina Wernera. Film byl natáčen ve Spojených státech a také v České republice v okolí Adršpachu a Teplic nad Metují. Děj filmu byl inspirován divadelními hrami Franze Grillparzera, Clemense Brentana a prózami Aloise Jiráska.

Z českých herců si zahráli například Marek Vašut, Pavel Kříž či Miroslav Hrabě.

Za dávných časů vládl České zemi kníže Krok, který měl tři dcery mající nadpřirozené schopnosti. Po smrti otce převzala vládu na jeho přání nejmladší dcera Libuše...

F. L. VĚK - 1971

F. L. Věk je 13cti dílné historické drama od režiséra Františka Filipa.

Hrají: Radoslav Brzobohatý, Dana Medřická, Jana Brejchová, Jiřina Bohdalová, Vlastimil Brodský, Petr Haničinec, Josef Kemr, Lubomír Lipský, Vladimír Menšík a další.

Seriál je z doby druhé poloviny 18. Století a čerpá z významného historického období českého národa Národní obrození. Proti sobě stojí osudy dvou českých vlastenců, historických osob, Františka Heka - Věka a Václava Tháma. Zatímco Věk intenzivně pracuje pro národní věc při zděděném povolání knihkupce na českém věnkově, Thám si klade vyšší úkoly, odejde z občan-

ského povolání ke kočujícím divadelním společnostem...

LETOPISY NARNIE:

LEV, ČARODĚJNICE A SKŘÍŇ - 2005

Dobrodružný fantasy film režiséra Andrewa Adamsona. Film se natáčel na několika místech České republiky a jedním z nich byly Adršpašské skály.

Film vypráví příběh čtyř sourozenců, kterým se při hře na schovávanou v sídle starého profesora podaří projít přes magickou skříň do jiného světa. Narnie, svět ve kterém se nenadále ocitnou, je okouzující a mírumilovnou zemí ve které žijí mluvící zvířata, skřítci, kentauři a jiná pozoruhodná stvoření.

red

Informační centrum
Broumov

Internet:
www.info.broumovsko.cz

Telefon:
tel.: 491 524 168

Informační centrum
Police nad Metují

Internet:
www.policko.cz

Telefon:
tel.: 491 421 501

Informační centrum
Teplice nad Metují

Internet:
www.tepickeskalys.com

Telefon:
tel.: 491 581 197

Informační centrum
Adršpach

Internet:
www.skalyadrspach.cz

Telefon:
tel.: 491 586 012